

Canllaw yn unig yw'r wybodaeth a ddarperir yn y Diweddariad Cyllid hwn. Cysylltwch â'r arianwyr yn uniongyrchol i gadarnhau cymhwysedd ar gyfer yr arian.

Drwy gydol y diweddariad hwn bydd dolenni i wefannau allanol. Er ein bod yn gwneud pob ymdrech i sicrhau bod y cysylltiadau hyn yn gywir, yn gyfredol ac yn berthnasol, ni all Cyfoeth Naturiol Cymru gymryd cyfrifoldeb am dudalennau a gynhelir gan ddarparwyr allanol.

Y Newyddion Cyllid Diweddaraf a Newyddion am y Sector....

Refferendwm yr Undeb Ewropeaidd

Ar adeg yr diweddariad hwn gael ei gyhoeddi mae'r holl raglenni'r UE sy'n gweithredu yng Nghymru yn parhau i gyfathrebu neges 'busnes fel arfer' i sefydliadau sydd ar hyn o bryd yn cynnal prosiect a ariennir gan yr UE neu sy'n bwriadu gwneud cais am arian yr UE. Ym mis Awst, gwnaeth y Trysorlyd ryddhau datganiad i roi sicrwydd y byddai prosiectau sy'n cael eu hariannu gan yr UE a ddyfarnwyd cyn datganiad yr hydref yn cael eu hariannu hyd eu cwblhau. Yn ogystal â hyn, ar 3 Hydref 2016 gwnaeth y Trysorlys ryddhau datganiad i gadarnhau y bydd y llywodraeth yn gwarantu arian gan yr UE ar gyfer prosiectau cronfa strwythurol a buddsoddi, gan gynnwys cynlluniau amaeth-amgylchedd, a lofnodwyd ar ôl datganiad yr hydref ac sy'n parhau ar ôl i ni adael yr UE. Darllenwch y datganiad fan yma [Datganiad y Trysorlys 3 Hydref](#). Mae gan Gyngor Cymru dros Weithredu Gwirfoddol (WCVA) dudalen Refferendwm penodedig ar eu gwefan. Yno ceir adran Cwestiynau a Ofynnir yn Aml ble cyhoeddwyd nifer o gwestiynau ac atebion perthnasol. Os oes gennych unrhyw gwestiynau pellach, gallwch e-bostio'r tîm WCVA 3-SET ar 3set@wcva.org.uk.

Ymgynghoriad Polisi Adnoddau Naturiol Cenedlaethol

Mae Llywodraeth Cymru yn cynnal ymgynghoriad ar gynlluniau ar gyfer polisi adnoddau naturiol cenedlaethol, sy'n cynnwys:

- cynyddu tyfiant gwyrdd drwy gynyddu effeithiolrwydd adnoddau ac ynni adnewyddadwy a chefnogi arloesedd
- cynnig atebion sy'n seiliedig ar natur er mwyn gwella gwytnwch a'r buddion a ddaw o adnoddau naturiol
- gwella lles y gymuned ac unigolion drwy ddefnyddio dull sy'n seiliedig ar leoliad a thirwedd.

Bydd yr ymgynghoriad yn cau ar 13 Chwefror 2017.

Cyfoeth Naturiol Cymru – Adroddiad ar Gyflwr Adnoddau Naturiol

Mae'r Adroddiad ar Gyflwr Adnoddau Naturiol, sef yr adroddiad cyntaf o'i fath, a'r cynnyrch statudol cyntaf sy'n dod allan o Ddeddf yr Amgylchedd, yn gwneud cysylltiad uniongyrchol rhwng cyflwr ein hadnoddau naturiol – ein haer, pridd, dŵr a'r fioamrywiaeth sydd yn eu tanategu – a'r effeithiau ar iechyd pobl, ffyniant economaidd a lles cymdeithasol.

Adroddiad Cyflwr Natur Cymru 2016

Yn dilyn Adroddiad Cyflwr Natur: Cymru 2013, a dorrodd dir newydd, mae arbenigwyr arweiniol o 50 o sefydliadau bywyd gwyllt ac ymchwil wedi casglu gwybodaeth ac arbenigedd i gyflwyno darlun hyd yn oed yn gliriach o ran statws bywyd gwyllt yng Nghymru. Mae adroddiad 2016 yn dangos bod 56% o rywogaethau a astudiwyd wedi dirywio ledled y DU dros y 50 mlynedd diwethaf. Yng Nghymru, mae un o bob 14 rhywogaeth ar ei ffordd i ddifodiant – a nifer pryderus o 57% o blanhigion gwyllt, 60% o ieir bach yr haf, a 40% o adar yn dirywio.

Adroddiad Living Planet Report WWF 2016

Mae'r Adroddiad Living Planet yn esbonio cyflwr y blaned – gan gynnwys bioamrywiaeth, ecosystemau, a'r galw ar adnoddau naturiol – a'r hyn y mae'n ei olygu i bobl a bywyd gwyllt. Caiff yr adroddiad ei gyhoeddi gan WWF bob yn ail flwyddyn ac mae'n dod ag amrywiaeth o ymchwil at ei gilydd i roi darlun cynhwysfawr o iechyd y blaned. Mae poblogaethau o anifeiliaid ag asgwrn cefn – megis mamaliaid, adar, a physgod – wedi dirywio gan 58% rhwng 1970 a 2012. Rydym ni hefyd yn profi'r gostyngiad mwyaf mewn rhywogaethau dŵr croyw: ar gyfartaledd, cafwyd dirywiad sylweddol o 81% yn ystod y cyfnod hwnnw.

A ydych chi'n gwneud pethau yn 'Ffordd Natur'?

Mae gofalu am natur yn ein cartrefi a'n gerddi yn un peth, ond sut rydym yn ei wneud yn y lleoedd lle rydym yn gweithio neu'n gwirfoddoli?

Cynlluniwyd gyda grwpiau cymunedol mewn golwg, mae Environet Cymru wedi cynhyrchu canllawiau Buddsoddi mewn Natur newydd i'n helpu i edrych ar yr effeithiau negyddol y gallem fod yn eu cael yn anfwriadol ar natur ac mae'n egluro'r camau syml ac ymarferol sy'n cael eu hanwybyddu'n aml y gallwn eu cymryd i Helpu Bywyd Gwyllt i Ffynnu. Mae hefyd yn egluro sut y gallwch ddylanwadu ar eraill a gwneud mwy ar draws eich grŵp neu sefydliad drwy Gynnwys Byd Natur yn eich Polisi Amgylcheddol.

Pecyn Cymorth Tai BIMBY

Mae BIMBY (Beauty-In-My-Back-Yard) yn rhoi'r pŵer yn eich dwylo i ddylanwadu ar adeiladau newydd yn eich ardal. Mae Pecyn Cymorth Tai BIMBY yn offeryn ar-lein syml ac ymarferol sy'n galluogi cymunedau, sefydliadau, awdurdodau lleol a datblygwyr i greu Llawlyfr Tai BIMBY rhanbarthol ar y cyd neu'n unigol.

Beth sy'n newydd?

Y Gronfa Loteri Fawr – Rhaglen Wledig, Grantiau Cymunedol

Mae'r Loteri Fawr yn gwahodd grwpiau cymunedol i wneud cais am arian i fynd i'r afael â thlodi gwledig yn Ynys Môn, Gwynedd, Conwy, Sir Ddinbych, Powys, Ceredigion, Sir Benfro, Sir Gaerfyrddin a Sir Fynwy. Mae grantiau rhwng £10,000 a £350,000 ar gael i grwpiau y bydd eu gwaith yn fuddiol i gymuned â phoblogaeth o 10,000 neu lai. Os oes gennych syniad am brosiect sy'n mynd yn uwch na maint y gyllideb hon neu unrhyw un o'r meini prawf a nodwyd, mae croeso i chi ein ffonio ni er mwyn trafod eich syniad. Bydd cylchau eraill o gyllid yn cael eu cyhoeddi flwyddyn nesaf. Er nad yw'r mathau o weithgareddau y gellid eu hariannu yn cael eu pennu, byddai angen i geisiadau ddangos sut y mae grwpiau yn gwneud unrhyw un o'r canlynol i fynd i'r afael â thlodi:

- Gwella lles
- Codi dyheadau
- Adeiladu cyfalaf cymdeithasol – ehangu'r sgiliau sydd ar gael yn y gymuned
- Adeiladu gwytnwch i sefyllfaoedd heriol.

Dyddiad cau: **03 Ebrill 2017**

Cronfa Busnesau Gwyrdd yr Ymddiriedolaeth Garbon

Cronfa Busnesau Gwyrdd yr Ymddiriedolaeth Garbon yw'r gwasanaeth cymorth effeithlonrwydd ynni newydd ar gyfer cwmnïau bach a chanolig yng Nghymru, Lloegr a'r Alban. Mae'n cynnig cymorth a ariennir yn uniongyrchol drwy asesiadau ynni, gweithdai hyfforddiant, cymorth caffael offer, a chyfraniad ariannol hyd at £10,000 tuag at y gost o archebu eich offer arbed ynni.

Cynllun Cydweithredu a Datblygu Cadwyn Gyflenwi

Nod y cynllun yw cefnogi datblygiad cynhyrchion, arferion, prosesau a thechnolegau newydd yn y sectorau amaethyddol, coedwigaeth a bwyd. Ni all y cynllun gefnogi gweithgareddau ar y cyd sydd eisoes yn digwydd ond mae'n gallu cefnogi grŵp sydd eisoes yn bodoli i ymgymryd â phrosiect newydd ar y cyd. **Dyddiad cau: 19 Rhagfyr 2016**

Cynllun Cydweithio i Gynllunio Coedwigaeth

Annog cynllunio er mwyn creu coetir llydanddail a chonifferaidd. Drwy ddarparu cymorth ariannol ar gyfer amrywiaeth o weithgareddau, bydd y cynllun hwn yn gwella'r gwaith o reoli ein hadnoddau naturiol ac yn cyfrannu at les ein cymunedau gwledig. Nod y Cynllun Cydweithio i Gynllunio Coedwigaeth yw cefnogi cynigion sy'n ceisio hwyluso, datblygu neu sefydlu cydweithrediadau a gweithgareddau newydd, a helpu cydweithrediadau posibl newydd i ddatblygu cynigion ar gyfer prosiectau. **Dyddiad cau: 30 Ebrill 2017**

Earth Ways

Sefydlwyd y plattform torfariannu Earth Ways i helpu i godi arian ar gyfer prosiectau sy'n cefnogi tair egwyddor foesegol allweddol: Earth Care, People Care a Fair Share. Mae Earth Care yn cyfeirio at weithgareddau sy'n gwarchod pridd, yn cadw awyr a dŵr yn lân, yn amddiffyn bioamrywiaeth, ac yn arbed egni ac adnoddau naturiol. Mae People Care yn ymwneud ag iechyd a lles, maeth gyda bwyd da, dysgu gydol oes, ymddiriedolaeth, parch, a gwaith ystyrlon. Mae Fair Share yn pwysleisio dosbarthiad teg o adnoddau, rhwydweithio a chydweithrediad, lleihau prynwriaeth, ac ailfeddwl syniadau am dwf, cynnydd a datblygiad. Mae angen i unrhyw ymgyrchoedd yr hoffech eu cyflwyno weithio tuag at helpu o leiaf un o'r egwyddorion moesegol hyn ac ni chânt ddylanwadu'n negyddol ar unrhyw un o'r tri.

Y Cynllun Buddsoddi mewn Busnesau Bwyd

Cefnogaeth ar gyfer buddsoddiadau mewn prosesu/marchnata a/neu ddatblygu cynhyrchion amaethyddol. Cynlluniwyd y Cynllun Buddsoddi mewn Busnesau Bwyd i helpu cynhyrchwyr cynradd cynhyrchion amaethyddol a busnesau sy'n gwneud gweithgareddau prosesu cam cyntaf a/neu ail gam yng Nghymru. Gall y cynllun hwn gynnig buddsoddiad cyfalafol a chefnogaeth arall i brosiectau lle y mae o leiaf 90% o gynhyrchion amaethyddol cymwys yn cael eu prosesu. Mae'r cynllun yn croesawu ceisiadau gan amrywiaeth eang o fentrau sy'n ymwneud â phrosesu cynradd a/neu eilradd o gynhyrchion amaethyddol. **Dyddiad cau: 18 Ionawr 2017**

Ymddiriedolaeth Amaethyddol Frank Parkinson

Mae grantiau ar gael ar gyfer prosiectau sy'n ychwanegu at neu'n gwella amaethyddiaeth Prydain ac a fydd yn cael yr effaith fwyaf posibl dros yr ardal ehangaf. Mae grantiau yn dod mewn meintiau penodedig, na fyddant yn cael eu cynyddu, ac y mae'n rhaid eu gwario dros gyfnod o fwy nag un flwyddyn. Gwneir taliadau ar yr amod bod tystiolaeth briodol yn cael ei dangos ar bob adeg er mwyn dangos bod y prosiect yn dilyn yr amserlen. Disgwylir i sefydliadau sydd angen arian ychwanegol i ddefnyddio eu hadnoddau eu hunain er mwyn sicrhau arian cyfatebol. I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â: janetpudsey@live.co.uk

Ymddiriedolaeth Greggs – Cronfa Prosiectau Cymunedol Lleol

Mae'r gronfa yn helpu sefydliadau a leolir mewn cymunedau lleol i gyflawni prosiectau neu roi offer i bobl mewn angen sydd wrth galon eu cymunedau lleol. Mae grantiau hyd at £2,000 ar gael. Mae'r ardaloedd sy'n gallu derbyn grantiau yn cynnwys y Deyrnas Unedig i gyd. Rhoddir blaenoriaeth i sefydliadau gyda siopau neu adeiladau Greggs gerllaw. Cynigir arian i brosiectau sy'n gwella gwytnwch o fewn cymuned o ddiddordeb. Gallai hyn gynnwys gweithgareddau sesiynol/cefnogaeth

seibiant, offer ar gyfer gweithgareddau sesiynol, teithiau a seibiannau preswyl. Mae gan y sefydliad ddiddordeb hefyd mewn dulliau newydd a syniadau arloesol yn ogystal â dulliau cynaliadwy tuag at gefnogi'r gymuned o ddiddordeb. **Dyddiad cau: 03 Mawrth 2017**

Ymddiriedolaeth Gristnogol Marsh

Nod yr ymddiriedolaeth yw cefnogi elusennau cofrestredig bychain drwy gyllid craidd tymor hir, mewn ymgais i gynorthwyo'r sefydliadau hyn i gynnal eu gweithgareddau cyfredol a pharhaus, gan gynnwys achosion amgylcheddol, lles anifeiliaid, treftadaeth, addysg ac iechyd. Mae'r grantiau yn amrywio o rhwng £250 a £4,000 ac mae ceisiadau newydd ar ben isaf y raddfa hon. Mae'r ymddiriedolwyr yn dymuno cyfrannu at gefnogaeth hirdymor, drwy gyfrannu arian ar sail gylchol bob blwyddyn yn amodol ar ailgyflwyno ac adolygiad blynyddol.

Ymddiriedolaeth Radcliffe

Sefydlwyd Ymddiriedolaeth Radcliffe yn 1714 fel ymddiriedolaeth elusennol o dan ewyllys Dr John Radcliffe, y meddyg mwyaf blaenllaw ei oes. Mae elusennau cofrestredig, sefydliadau eithriedig a sefydliadau dielw a leolir yn y DU yn gymwys i wneud cais am arian, sydd rhwng £1,000 a £5,000 yn gyffredinol.

Mae Ymddiriedolaeth Radcliffe yn cefnogi datblygiad y sgiliau, y wybodaeth a'r profiad sy'n ategu sectorau treftadaeth ddiwylliannol a chrefftau traddodiadol y DU. Mae hyn yn cynnwys cefnogaeth ar gyfer: hyfforddiant crefft a chadwraeth; prosiectau ymarferol, yn enwedig y rhai sy'n cynnwys elfen hyfforddiant cryf; prosiectau strategol a phrosiectau adeiladu capasiti sy'n dangos buddiannau clir ar gyfer y sector; prosiectau anghenion arbennig sy'n pwysleisio datblygu sgiliau. Fodd bynnag, mae'r ymddiriedolaeth yn parhau i fod yn ymroddedig o ran rhoi grantiau hyblyg, agored, a chynhwysfawr, a bydd yn ystyried prosiectau eraill, os byddant yn disgyn yn fras o fewn ei chylch gwaith. Mae Ymddiriedolaeth Radcliffe yn dymuno hybu safonau rhagoriaeth ledled yr holl gymorth a gynigir ganddi. **Dyddiadau cau treftadaeth a chrefft blynyddol: 31 Ionawr a 31 Gorffennaf**

WeTheTrees

Daeth WeTheTrees i fod pan wnaeth grŵp o weithwyr gweithredol ym maes permaddiwylliant sylweddoli y gallai'r gymuned amgylcheddol elwa'n fawr iawn ar ffordd unigryw o godi arian. Mae WeTheTrees yn cynnig ffordd i bob un ohonom gyflwyno ein prosiectau i'n teulu, ein ffrindiau, a'r gymuned ehangach a chynnig y cyfle iddynt gyfrannu. Ymunwch â'r ymdrech hon, [cyflwynwch eich ymgyrch](#), a [chefnogwch eich cymuned!](#)

Elusennau, Ymddiriedolaethau a Sefydliadau

Ymddiriedolaeth Goffa Alan Evans

Mae'r Ymddiriedolaeth yn cynnig grantiau bach i sefydliadau elusennol sy'n weithredol yn y DU. Rhoddir cyllid yn ôl disgrisiwn yr Ymddiriedolwyr ac yn y gorffennol dyfarnwyd grantiau o £1,000 a £1,500. Mae'r cynllun yn anelu at ariannu prosiectau ar gyfer diogelu meysydd o harddwch naturiol neu ddiddordeb hanesyddol yn barhaol, gan gynnwys prosiectau sy'n ymwneud ag anifeiliaid neu blanhigion. Mae'r broses o wneud cais yn mynd rhagddi a gall ymgeiswyr â diddordeb wneud cais unrhyw bryd. Gellir gwneud cais drwy gwblhau ffurflen gais sydd ar gael ar gais oddi wrth yr Ymddiriedolaeth. Am ragor o wybodaeth cysylltwch â'r Ymddiriedolaeth. E-bost: aevans@roydswithyking.com

Ymddiriedolaeth Elusennol Albert Van Den Bergh

Mae grantiau ar gael ar gyfer sefydliadau elusennol sydd yn ymwneud ag ymchwil iechyd a gofal i gleifion sydd â chansr, parlys ymledol neu glefydau ac anabledau eraill, gofal ar gyfer yr henoed a phlant yn y DU. Mae ariannu ar gael ar gyfer pwrpasau elusennol cyffredinol gyda blaenoriaeth yn cael ei rhoi i gefnogi elusennau sy'n cynorthwyo ymchwil iechyd, a gofal i'r henoed a phlant. Mae grantiau blaenorol wedi eu rhoi i ardaloedd yn cynnwys cadwraeth, help cymunedol a hosbisau. Am wybodaeth bellach e-bostiwch: jane@trevornick.co.uk

Corff Amgylcheddol Amgen

Mae'r cyllid grant hwn ar gyfer prosiectau o fewn Dyffryn Cynon sy'n darparu neu'n cynnal amwynderau neu barciau gyhoeddus; neu'n adfer neu atgyweirio adeiladau ar gyfer addoli crefyddol neu sydd o ddiddordeb pensaernïol neu hanesyddol. Mae'n rhaid i'r prosiectau fod o fewn 10 milltir i Safle Tirlenwi Bryn Pica, Aberdâr. Mae prosiectau blaenorol wedi cael grantiau yn amrywio o £3,000 i dros £200,000; fodd bynnag ni nodir isafswm nac uchafswm grant. O 1 Ebrill 2016 ni fydd y 10% ariannu cyfatebol ar gael i'w ariannu gan unrhyw un heblaw'r gweithredwr tirlenwi. Ni ddylai'r sefydliad sy'n gwneud cais gael ei reoli, yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol, gan awdurdod lleol neu weithredwr tirlenwi wedi'i gofrestru ar gyfer treth tirlenwi.

Ymddiriedolaeth Elusen Balcombe

Mae grantiau ar gael ar gyfer sefydliadau elusennol yn y DU sy'n ymgymryd â phrosiectau addysg, yr amgylchedd, iechyd a lles. Mae ariannu ar ddisgresiwn yr ymddiriedolwyr. Dyfarnwyd grantiau blaenorol o rhwng £200 a £160,000. Am ragor o wybodaeth e-bostiwrch: jonathan.prevezer@citroenwells.co.uk

Ymddiriedolaeth Elusennol Belsize Rhif 1

Mae'r Ymddiriedolaeth yn cynnig grantiau i sefydliadau elusennol sy'n gweithio yn y DU sy'n cynnal prosiectau ym meysydd cadwraeth, treftadaeth a'r amgylchedd. Mae cyllid ar gael yn ôl disgresiwn yr Ymddiriedolwyr ac nid oes uchafswm o ran gwerth. Mae'r broses o wneud cais yn mynd rhagddi a gall ymgeiswyr â diddordeb wneud cais unrhyw bryd. Am ragor o wybodaeth ffoniwch 01235 232700.

Ymddiriedolaeth Elusennol Bernard Sunley

Mae'r Sefydliad yn darparu grantiau yng Nghymru a Lloegr i gefnogi ystod eang o brosiectau elusennol ym meysydd cymunedol, addysg, iechyd a lles cymdeithasol. Mae tair lefel o grant ar gael; bach hyd at £5000, canolig £5001-£24,999 a mawr dros £25,000. Yn anaml bydd y Sefydliad yn talu'r costau llawn (neu hyd yn oed 50%) gan ei fod yn disgwyl bod yn un o nifer o gyfranogwyr i'r prosiect. Mae'r ymddiriedolwyr yn cefnogi prosiectau cyfalaf yn unig, dim costau gweithredu. Derbynnir ceisiadau drwy'r ffurflen gais ar-lein yn unig. I gael rhagor o wybodaeth, anfonwch e-bost at: office@bernardsunley.org

Ymddiriedolaeth Elusennol Bothwell

Mae grantiau ar gael ar gyfer sefydliadau elusennol sy'n ymgymryd â phrosiectau sy'n cynnwys materion cefn gwlad o fewn y DU. Mae'r grantiau ar gael yn ôl disgresiwn yr ymddiriedolaeth. Mae'n rhaid gwneud ceisiadau yn ysgrifenedig. Cysylltwch ag Ymddiriedolaeth Elusennol Bothwell i gael rhagor o wybodaeth ar **0208 657 6884**.

BSHF – Gwobrau Cynefin y Byd

Sefydlwyd yn 1976, mae BSHF yn gweithio yn y DU ac yn rhyngwladol i ddod o hyd i atebion arloesol ar gyfer tai a hybu cyfnewid gwybodaeth ac arfer da. Mae Gwobrau Cynefin y Byd yn cydnabod prosiectau ledled y byd sy'n cynnig atebion ymarferol ac arloesol i broblemau ac anghenion tai presennol. Mae'r Sefydliad Adeiladu a Thai Cymdeithasol (BSHF), sy'n cynnal Gwobrau Cynefin y Byd, yn sefydliad ymchwil elusennol annibynnol sy'n hyrwyddo datblygiad cynaliadwy ac arloesoldeb ym maes tai drwy ymchwil ar y cyd a throsglwyddo gwybodaeth. Mae'r gwobrau yn cydnabod prosiectau sy'n cynnig atebion ymarferol ac arloesol i anghenion tai presennol sy'n cyflawni tri phrif faen prawf: dangos bod cynaliadwyedd yn rhan o'r ateb; bod modd eu trosglwyddo neu eu haddasu i'w defnyddio fel y bo'n briodol; dod â buddiannau eraill megis arbed egni/dŵr neu gynhwysiant cymdeithasol. Rhoddir dwy wobwr werth £10,000 bob blwyddyn: un ar gyfer prosiect yn rhan ogleddol y byd a'r llall ar gyfer prosiect yn rhan ddeheuol y byd. Dyddiad cau: **1 Mawrth 2017**

Cronfa Gymunedol Estyniad Burbo Bank

Grantiau ar gael i amrywiaeth o sefydliadau di-elw ar gyfer prosiectau cymunedol ac amgylcheddol newydd neu bresennol sydd o fudd i breswylwyr lleol yn Sir Ddinbych, Sir y Fflint, y Wirral a Sefton. Sefydlwyd Cronfa Gymunedol Estyniad Burbo Bank gan DONG Energy, y cwmni sy'n gyfrifol am y fferm wynt alldraeth newydd ger Crosby. Bydd y gronfa yn rhoi £225,000 bob blwyddyn am y 25 mlynedd nesaf (2015-2040); grantiau bach £500-£5,000 a phrif grantiau £5,001-£25,000. Bydd rhaid i geisiadau prif grantiau gael ariannu cyfatebol o 20% (ddim rhaid ei gael cyn gwneud cais). Gall yr arian gefnogi gwelliannau adeiladau cymunedol, prosiectau amgylcheddol fel gwella parciau a thiroedd agored, a phrosiectau bywyd gwyllt yn cynnwys gwelliannau i gynefinoedd morol ac arfordirol. Y dyddiad cau nesaf ar gyfer ceisiadau yw **29 Mawrth 2017**. Mae mwy o wybodaeth a map rhyngweithiol yn dangos yr ardal a fydd yn elwa ar wefan GrantScape neu e-bost: bbecf@grantscape.org.uk

Sefydliad Charles Hayward

Dim ond i elusennau cofrestredig y mae'r Sefydliad yn dyfarnu grantiau. Mae grantiau mawr a bach ar gael, yn dibynnu ar lefel incwm y sefydliad sy'n gwneud cais, a'r uchafswm grant sydd ar gael yw £50,000. Bydd grantiau bychain yn cael eu hystyried bob dau i dri mis ar drefn dreigl gyda gwahoddiad i geisiadau am grantiau mawr ymuno â phroses dau gam. Rhoddir pwyslais ar ariannu prosiectau sy'n datblygu neu'n arloesi. Un maes penodol y mae gan y Sefydliad ddiddordeb ynddo yw prynu tir (neu adennill tir a brynwyd yn ddiweddar) i'w ddefnyddio ar gyfer gwarchodfeydd natur.

CHK Elusennau Cyf

Mae'r elusen yn dyrannu grantiau yn flynyddol i elusennau yn y DU sy'n ymwneud ag ystod eang o weithgareddau. Grantiau un tro ydynt tuag at gostau craidd neu i brosiect penodol lle mae ymgeiswyr wedi gofyn am gefnogaeth; yn cynnwys cyfraniad tuag at brosiect adeiladu, prynu offer arbenigol neu help gyda chostau rhedeg. Gall grantiau am fwy nag un mlynedd fod tuag at gostau sefydlu, neu am eitem benodol ar y gyllideb fel cyflog, costau craidd neu brosiect penodol. Mae'r Ymddiriedolwyr yn ystyried ceisiadau bob dau fis.

Ymddiriedolaeth Elusennol CLA

Mae'r ymddiriedolaeth yn rhoi grantiau i sefydliadau yng Nghymru a Lloegr sy'n canolbwyntio ar ddarparu mynediad i gefn gwlad ar gyfer unigolion anabl a phobl ifainc difreintiedig o ganol y ddinas. Mae hefyd yn cefnogi datblygiad addysg mewn amaethyddiaeth, garddwriaeth a chadwraeth gyfer y grwpiau hyn. Y grant cyfartalog yw £2,500 a rhoddir pwyslais ar brosiectau llai lle bydd y grant yn gwneud cyfraniad gwirioneddol tuag at lwyddiant y prosiect. Dylai ceisiadau fod ar gyfer prosiect penodol neu eitem sy'n gysylltiedig ag offer cyfalafol, yn hytrach na chostau rhedeg parhaus. Rhaid i brosiectau sy'n seiliedig ar weithgareddau garddwriaeth allu dangos eu bod nhw'n darparu hyfforddiant a fydd yn arwain at gymhwyster cydnabyddedig ac achrededig ar gyfer y cyfranogwyr. I gael rhagor o wybodaeth, anfonwch e-bost at: charitabletrust@cla.org.uk neu ewch i'r wefan www.cla.org.uk/about-cla/cla-charitable-trust i gael rhagor o wybodaeth ac er mwyn lawrlwytho ffurflen gais.

Clothworkers' Foundation

Sefydlwyd hwn gan The Clothworkers' Company yn 1977. Cangen elusennol annibynnol y Cwmni ydyw ar gyfer gwaith elusennol. Ers ei sefydlu, mae'r Ymddiriedolaeth wedi dyfarnu cyfanswm o £100m mewn grantiau. Nod y Sefydliad yw gwella bywydau pobl a chymunedau, yn arbennig y rhai dan anfantais. Dyfernir grantiau cyfalaf i elusennau sy'n gweithio yn un o feysydd penodol y rhaglen ac sydd â'u hincwm blynyddol yn llai na £15m. Mae dwy ffrwd ariannu, ac mae gan y ddwy gap ar incwm sefydliadol. Swm cyfartalog y grant a ddyfernir yw £7,000 - £25,000 a derbynnir ceisiadau drwy gydol y flwyddyn. Mae cymrodoriaeth gadwriaethol flynyddol a bwrsariaethau i gadwriaethwyr cymwysedig ar gael ar gyfer mynychu cynadleddau a digwyddiadau hyfforddi. Mae'r Sefydliad yn gweithio'n uniongyrchol â'r ymgeiswyr. Ni dderbynnir ceisiadau e-bost bellach.

Ymddiriedolaeth Adfywio'r Meysydd Glo

Mae'r Coalfields Regeneration Trust wedi bod ar waith yn weithredol yng Nghymru er 1999, ac mae wedi buddsoddi dros £16 miliwn mewn adfywio cymunedol. Bydd Swyddogion datblygu yn gweithio gyda'r gymuned er mwyn mynd i'r afael â'r materion sy'n cael yr effaith fwyaf ar y ffyniant, cydnerthedd a'r cyfleoedd sydd ar gael. Mae'r Ymddiriedolaeth wedi sefydlu cydberthnasau cadarn gyda'r Llywodraeth, awdurdodau lleol, Partneriaethau Cymunedau'n Gyntaf ac amrywiaeth o sefydliadau trydydd sector, rhwydweithiau a gwasanaethau cynnal. Gall Rhaglen Grantiau Cymunedol Meysydd Glo yng Nghymru ddyfarnu grantiau rhwng £500 a £7,000 ar gyfer prosiectau y gellir eu cwblhau cyn pen 12 mis ac sy'n gallu adnabod canlyniadau cadarnhaol mesuradwy i bobl. Bydd angen i brosiectau fodloni un neu fwy o wyth thema er mwyn bod yn gymwys i gael cymorth gan y cynllun. Noder! Mae cystadleuaeth frwd am gyllid yng Nghymru.

Elusen Cobb

Grant ar gyfer sefydliadau elusennol sydd yn gweithio i hyrwyddo amgylchedd cynaliadwy drwy addysg. Mae testunau cymwys yn cynnwys sgiliau gwledig traddodiadol, ailgylchu, bwyd a iechyd, a chynhyrchiad bwyd organig. Gall ceisiadau grant cael eu cyflwyno ar unrhyw adeg ac uchafswm grant yw £750. Gellir cael ffurflenni cais oddi wrth yr elusen; Eleanor Allitt, Elusen Cobb, 2 New Cottages, Village Street, Offchurch, Leamington Spa, CV33 9AP

Ymddiriedolaeth Cuthbert Horn

Bwriad y cynllun yw cefnogi sefydliadau elusennol at ddibenion elusennol cyffredinol. Rhoddwyd grantiau blaenorol i ystod o weithgareddau fel cadwraeth, addysg, gwarchod yr amgylchedd, help i blant dan anfantais, cerddoriaeth, ymchwil a thrafnidiaeth. Mae ariannu ar ddisgresiwn yr Ymddiriedolwyr. Grantiau blaenorol rhwng £2,000 a £3,000 at gostau ynghlwm â phrosiect. Am fwy o wybodaeth e-bostiwrch: ian.woodhouse@arnoldhill.co.uk

Ymddiriedolaeth Elusennol Dischma

Mae grantiau ar gael ar gyfer sefydliadau elusennol yn y DU sy'n cyflawni gweithgareddau cadwraeth. Dyfarnir yr arian yn ôl disgresiwn yr ymddiriedolwyr, sy'n cyfarfod yn flynyddol i adolygu ceisiadau ysgrifenedig. Mae ceisiadau blaenorol wedi bod rhwng £500 a £5,000. I gael rhagor o wybodaeth, anfonwch e-bost at: linda.cousins@rathbones.com

Ymddiriedolaeth Elusennol D'Oyly Carte

Mae Ymddiriedolaeth Elusennol D'Oyly Carte yn ariannu elusennau cofrestredig y Deyrnas Unedig sy'n gweithredu yn y DU ym meysydd hyrwyddo'r celfyddydau, iechyd a lles meddygol, a gwarchod neu wella'r amgylchedd. Mae'r ffocws ar gyfer 2015-18 yn cynnwys mynediad at y celfyddydau ar gyfer pobl ifanc, darparu therapi celf a cherddoriaeth i wella ansawdd bywyd yr henoed a'r anabl, a diogelu a gwarchod cefn gwlad. Mae'r rhan fwyaf o'r grantiau yn grantiau sengl dros gyfnod o un flwyddyn rhwng £500 a £5,000. Dylai pob cais am grant gael ei wneud ar-lein drwy www.doylycartecharitabletrust.org <<http://www.doylycartecharitabletrust.org>> lle y gellir lawrlwytho canllawiau ymgeisio llawn yr ymddiriedolaeth. Mae'r ymddiriedolwyr fel arfer yn ystyried ceisiadau ym mis Mawrth, Gorffennaf a Thachwedd. Os oes arnoch angen fersiwn o'r ffurflen gais ar ffurf fwy hygyrch, anfonwch e-bost at info@doylycartecharitabletrust.org

Ymddiriedolaeth Dulverton

Sefydlwyd yn 1949, mae'r sefydliad yn rhoi grantiau hyd at gyfanswm werth dros £3 miliwn bob blwyddyn ar gyfer elusennau cofrestredig y DU sy'n gweithio o fewn y meysydd canlynol: cyfleoedd ieuencid, lles cyffredinol, cadwraeth, gwarchodaeth, ac Affrica. Rhoddir grantiau i elusennau sydd ag incwm dros £200,000 a llai na £10 miliwn, a rhoddir blaenoriaeth i'r rhai ag incwm sy'n is na £5 miliwn. I gael y canllawiau llawn, ewch i'r wefan: www.dulverton.org

Ymddiriedolaeth Ernest Cook

Mae adran addysg yr ymddiriedolaeth yn cynnig rhaglen eang o ddysgu sy'n seiliedig ar y tir ar gyfer plant a phobl ifanc ar ei hystadau. Mae'r ymddiriedolaeth yn derbyn ceisiadau i dderbyn grantiau ar gyfer prosiectau sy'n addysgu plant a phobl ifanc am y cefn gwlad a'r amgylchedd, yn y celfyddydau neu lythrennedd, ac mewn pynciau STEM. Mae gwaith sydd yn annog parhad sgiliau a chrefftau cefn gwlad o ddiddordeb arbennig i ymddiriedolwyr. Cofiwch! Disgwylir i'r holl geisiadau gysylltu â naill ai'r Cwricwlwm Cenedlaethol neu gymwysterau cydnabyddedig. Mae grantiau ar gael hyd at £4,000 (bach) a dros £4,000 (mawr) ac yn gweithredu drwy gydol y flwyddyn.

Sefydliad Esmée Fairbairn – Prif Grantiau

Mae'r Sefydliad yn dyfarnu llawer o grantiau. Mae ei brif raglen grantiau, ymhlith pethau eraill, yn ceisio ariannu prosiectau sy'n canolbwyntio'n benodol ar yr amgylchedd naturiol. Y blaenoriaethau ariannu ar gyfer yr amgylchedd naturiol yw: Cysylltu pobl â natur; Gwarchod amgylcheddau naturiol ar raddfa fawr ar dir ac ar y môr; Gwrthsefyll effeithiau gweithgareddau dynol niweidiol a chynyddu dealltwriaeth o blanhigion, anifeiliaid ac organeddau llai hysbys. Mae'r grantiau yn cefnogi costau craidd neu brosiect sefydliadau, gan gynnwys cyflogau staff a gorbenion. Mae'r broses ymgeisio yn un ac iddi ddau gam; cyflwynwch gais ar-lein yn gyntaf (cydnabyddiaeth mewn e-bost cyn pen wythnos, penderfyniad cyn pen mis), yna atebwch gwestiynau sy'n cael eu gofyn gan Reolwr Grantiau neu Reolwr Buddsoddi Cymdeithasol (penderfyniad cyn pen 2 – 4 mis). Yn 2014 gwariwyd £36m mewn grantiau a chyflwynwyd £6m mewn buddsoddiadau cymdeithasol i 343 o sefydliadau sy'n gwneud gwaith elusennol yn y DU ar draws sectorau'r celfyddydau, pobl ifanc, yr amgylchedd a newid cymdeithasol. Gwnaeth grantiau 2014 amrywio o £6k i £1.25m (cyfartaledd canolrifol o £90,000), gyda chymorth yn para 1 -5 mlynedd (47% 3 blynedd). Nid oes unrhyw derfynau amser neu rwystrau ar ailymgeisio.

Sefydliad Esmée Fairbairn - Grantiau Bwyd

Nod y llinyn bwyd yw dod o hyd i system amgen sy'n cynhyrchu bwyd o safon uwch mewn ffyrdd sy'n well i bobl, yr amgylchedd ac anifeiliaid. Nid oes uchafswm grant. Fodd bynnag, mae'r sefydliad yn cynnig nifer fach o grantiau dros £500,000 ac mae'n anarferol i'r sefydliad roi grant o'r maint hwn neu fwy i sefydliad nad oes ganddo gydberthynas ag ef eisoes. Blaenoriaethau'r grantiau yw: Arloesedd lleol o ran defnyddio dulliau amgen, bwyd a lles, a gweithio tuag at sector bwyd mwy cydlynol.

February Foundation

Mae'r Sefydliad yn dyfarnu grantiau i achosion elusennol dethol. Ariennir nifer o feysydd, gan gynnwys 'elusennau sy'n diogelu'r amgylchedd'. Swm cyfartalog y grant yw £5k ar gyfer costau craidd neu gyfalaf. Mae'r Sefydliad yn canolbwyntio ar reoli ei ymrwymadau presennol, er ei fod yn dal i dderbyn ceisiadau oddi wrth rai elusennau. Nid oes unrhyw ddyddiad cau ar gyfer derbyn ceisiadau gan fod yr ymddiriedolwyr yn gwneud penderfyniadau misol ynglŷn â dyfarnu grantiau; er hynny ni ddylai ymgeiswyr ailgyflwyno cais am o leiaf 12 mis. Dylid anfon ceisiadau e-bost i rps@thefebbruaryfoundation.org Bydd penderfyniad yr ymddiriedolwyr yn cymryd 12 wythnos.

Cyngor Astudiaethau Maes – Cronfa Plant

Mae'r gronfa yn cynorthwyo pobl ifanc o gefndiroedd difreintiedig i ddeall yr amgylchedd, trwy eu helpu i fynychu cwrs mewn canolfan astudiaethau maes trwy dalu hyd at 80% o'u ffioedd. Mae tair rownd gyllid bob blwyddyn, ac mae'r dyddiadau cau ar **1 Mawrth, 1 Mehefin a 1 Tachwedd** – gallwch wneud cais ar unrhyw adeg a bydd eich cais yn cael ei gadw tan y rownd nesaf.

Sefydliad Finnis Scott

Gall Ymddiriedolwyr y Sefydliad ddyfarnu grantiau at unrhyw ddiben elusennol, ond eu polisi presennol yw canolbwyntio ar ddyfarnu grantiau ym meysydd garddwriaeth a gwyddorau planhigion, yn ogystal â chelf gain a hanes celfyddyd. Mae'r grantiau fel arfer yn amrywio rhwng £500 a £10,000. Gall ymgeiswyr Prydeinig sy'n cyflwyno cais i Longwood Gardens ac sy'n cael eu derbyn ar un o'i raglenni rhyngwladol wneud cais i'r Finnis Scott Foundation am gymorth ariannol

gyda chostau teithio i ac o'r Unol Daleithiau. I gael ffurflen gais anfonwch e-bost i: administrator@finnis-scott-foundation.org.uk

Ymddiriedolaeth Ford Britain

Mae'r Ymddiriedolaeth wedi ymrwymo i gefnogi'r cymunedau sy'n agos at eu gweithfeydd cynhyrchu ceir. Yng Nghymru, mae hyn yn golygu'r ardal sy'n agos at y gwaith ym Mhen-y-bont ar Ogwr. Mae'r Ymddiriedolaeth yn rhoi sylw arbennig i brosiectau sy'n canolbwyntio ar addysg, yr amgylchedd, plant, pobl anabl a gweithgareddau ieuencid.

Grantiau bach: £250, ar gael pedair gwaith y flwyddyn (Mawrth, Mehefin, Medi a Thachwedd).

Grantiau mawr: £250-£3,000, ar agor o 1 Medi – 31 Ionawr 2017.

Ymddiriedolaeth Four Winds

Caiff Grant yr Ymddiriedolaeth ei ddarparu a'i weinyddu gan Four Winds Trust ac mae ar gael i sefydliadau gwirfoddol sy'n cynnal prosiectau cadwraeth cefn gwlad yn y DU. Cefnogir amrywiaeth o weithgareddau, gan gynnwys gwarchod cefn gwlad agored ac amwynderau gwledig. Rhoddir cyllid yn ôl disgrisiwn yr Ymddiriedolwyr, ond roedd grantiau blaenorol a ddyfarnwyd yn amrywio o £500 i £1,500. Dylid gwneud ceisiadau yn ysgrifenedig a'r dyddiad cau nesaf yw **31 Ionawr 2017**. Am ragor o wybodaeth cysylltwch â: fourwindstrust@hotmail.co.uk

Sefydliad Foyle

Mae'r sefydliad yn ymddiriedolaeth rhoddi grantiau annibynnol sy'n rhoi grantiau i elusennau y DU ledled amrywiaeth eang o weithgareddau; ers 2001 mae wedi rhoi £73.5 miliwn. Mae'r sefydliad yn cefnogi elusennau mewn tri phrif faes: Prif Gynllun Grantiau (Celfyddydau a Dysgu), Cynllun Llyfrgelloedd Ysgolion Foyle a Chynllun Grantiau Bach (i elusennau sydd â throsiant o lai na £100,000 y flwyddyn). Ceir gwybodaeth bellach am bob un o'r cynlluniau grantiau hyn ar wefan y sefydliad, sef www.foylefoundation.org.uk Nid oes dyddiad cau ar gyfer cyflwyno a gallwn dderbyn ceisiadau drwy'r amser, ond efallai y bydd yn cymryd hyd at bedwar mis i gael penderfyniad gan ymddiriedolwyr. Mae'r gystadleuaeth am gyllid yn ddwys.

Sefydliad Freshfield

Mae'r Sefydliad yn rhoi grantiau i sefydliadau gwirfoddol a chymunedol yn y DU sy'n cynnal prosiectau ym meysydd datblygu cynaliadwy, lleihau newid yn yr hinsawdd a gwaith i leddfu effeithiau trychineb dramor. Rhoddir cyllid yn ôl disgrisiwn yr Ymddiriedolwyr, ond yn y gorffennol mae grantiau sy'n werth hyd at £500,000 wedi cael eu dyfarnu. Cysylltwch â Sefydliad Freshfield am ragor o wybodaeth am y grant hwn. E-bostiwrch paul.k@bwm.co.uk

Ymddiriedolaeth Frognal

Mae'r Ymddiriedolaeth yn cynnig grantiau i sefydliadau elusennol sy'n weithredol yn y DU sy'n cynnal gweithgareddau lles cymdeithasol, amgylcheddol neu gymunedol. Bwriedir i'r grant gefnogi elusennau cofrestredig bach sy'n gweithio mewn meysydd sy'n cynnwys diwylliant a threftadaeth, prosiectau cadwraeth, gwasanaethau cymunedol, parciau, cartrefi hosbis a chartrefi nyrsio ac ymchwil offthalmolegol. Rhoddir cyllid yn ôl disgrisiwn yr Ymddiriedolwyr ac mae'r broses gwneud cais yn mynd rhagddi ac felly gall ymgeiswyr â diddordeb wneud cais unrhyw bryd: sue.hickley@wilsonslaw.com

Sefydliad Gannett

Mae'r Sefydliad yn darparu cyllid i gefnogi sefydliadau lleol yn yr ardaloedd hynny yn y DU lle mae Newsquest yn gweithio. Mae hyn yn bennaf yn y De, ac yn enwedig yng Nghaerffili, Sir Gaerfyrddin, Sir Benfro a Bro Morgannwg. Fodd bynnag, dylai ymgeiswyr gadarnhau eu cymhwysedd daearyddol ymlaen llaw. Mae'r Sefydliad yn cefnogi prosiectau sy'n mabwysiadu ymagwedd greadigol tuag at faterion sylfaenol megis: addysg a gwelliannau i'r gymdogaeth, datblygu economaidd, datblygiad ieuencid, datrys problemau yn lleol, cymorth i bobl o dan anfantais neu bobl anabl, cadwraeth amgylcheddol a chyfoethogi diwylliannol. Fel arfer dyfernir grantiau rhwng £5,000 a £10,000. Thema 2016 yw anghenion cymunedau gwledig.

Sefydliad Garfield Weston

Mae'r Sefydliad yn elusen fawr gyffredinol yn y DU; ac yn ariannu gweithgareddau a chostau cyfalaf. Gall y gweithgareddau naill ai fod yn gostau craidd neu gostau prosiect. Er bod y sefydliad yn canolbwyntio'n gyffredinol ar yr ieuenctid, y gymuned a lles, mae hefyd yn ariannu categorïau ehangach gan gynnwys y celfyddydau, amgueddfeydd a threftadaeth, sefydliadau sy'n seiliedig ar ffydd, iechyd, addysg a'r amgylchedd. Nid oes paramedrau penodol o ran swm grantiau. Ar gyfer y prif grantiau (o dan £100,000) mae un cam i'r broses o wneud cais, gyda galwad agored. Ar gyfer grantiau mawr (dros £100,000) mae'r broses yn fwy manwl, a ddechreuir trwy gyflwyno llythyr cynnig.

Ymddiriedolaeth Gaynor Cemlyn-Jones

Grant ar gael i sefydliadau gwirfoddol a chymunedol yng Ngogledd Cymru sy'n ymgymryd â phrosiectau'n ymwneud â gweithgareddau cadwraeth, gwarchod a lles bywyd gwyllt a gweithgareddau addysgol. Mae ariannu ar ddisgresiwn yr Ymddiriedolwyr. Grantiau blaenorol rhwng £1,000 a £10,000. Dylid gwneud ceisiadau yn ysgrifenedig at Gaynor Cemlyn-Jones Trust, 122 Llanrwst Road, Bae Colwyn, Conwy, LL28 5UT neu am wybodaeth bellach e-bostiwrch: colin.wickens@quiltercheviot.com

Ymddiriedolaeth Elusennol Gordon Fraser

Mae gan yr ymddiriedolwyr ddisgresiwn llawn o ran y math o waith elusennol a gefnogir; fodd bynnag, mae'r ymddiriedolaeth wedi canolbwyntio ar gefnogi prosiectau sy'n ymwneud â phobl ifanc, pobl ag anableddau, yr amgylchedd a'r celfyddydau dros y blynyddoedd diwethaf. Dyfernir yr arian yn ôl disgrisiwn yr ymddiriedolwyr. Ar hyn o bryd, rhoddir cyfraniadau hyd at gyfanswm o tua £140,000 i oddeutu 100 o elusennau bob blwyddyn. Gellir cyflwyno ceisiadau unrhyw bryd a byddant yn cael eu hystyried yn chwarterol ym mis Ionawr, Ebrill, Gorffennaf a Hydref.

Sefydliad Graham Kirkham

Mae grantiau ar gael i sefydliadau elusennol sy'n cynnal prosiectau addysg, lles neu gymunedol yn y DU, gan gynnwys diogelu a chadw adeiladau o ddiddordeb pensaernïol sy'n rhan o safleoedd o ddiddordeb hanesyddol neu harddwch naturiol. Dyfernir yr arian yn ôl disgrisiwn yr ymddiriedolwyr. Mae grantiau blaenorol wedi bod yn gyffredinol rhwng £250 a £10,000 gydag un neu ddau o grantiau mwy hyd at £150,000. Mae'r broses ymgeisio yn barhaol a gall ymgeiswyr sydd â diddordeb gyflwyno cais unrhyw bryd. I gael rhagor o wybodaeth, ffoniwch 01302 573301.

Sefydliad Greggs - Grantiau Amgylcheddol

Mae pobyddion Greggs wedi sefydlu cynllun grantiau a ddefnyddiwyd o enillion treth 5c y bagiau cludo. Mae'r cynllun grantiau sydd wedi ei ffocysu ar yr amgylchedd yn bwriadu gwneud gwahaniaeth i bobl mewn angen yng nghalon eu cymunedau lleol, drwy wella'r amgylchedd ble maent yn byw. Mae grantiau bychain ar gael o hyd at £2,000. Peilot yw'r rhaglen yma a chaiff y canlyniadau eu hadolygu ar ddiwedd y chwe mis i sicrhau bod y rhaglen yn cael y lefel dymunol o effaith. Mae'r gronfa ar agor i dderbyn ceisiadau ar hyn o bryd a'r dyddiad cau presennol yw: **3 Mawrth 2017.**

Grimple's Green Grants Scheme

Lansiwyd Grimple's Green Grants ym mis Awst 2010 gan y Green Insurance Company i annog 'ymddygiad gwyrdd'. Mae'r cynllun grant wedi dyfarnu dros £50,000 i grwpiau cymunedol amgylcheddol ac mae ymlyniad gydag elusennau sy'n ymwybodol o'r amgylchedd wedi codi dros £250,000 ar gyfer yr RSPB, y Marine Conservation Society a'r Royal Zoological Society. Gallwch wneud cais ar-lein am Grantiau Gwyrdd (Green Grants) misol drwy lanw'r ffurflen gais neu ddefnyddio'r dudalen ar Facebook. Rhaid i brosiectau llwyddiannus fod wedi eu cwblhau neu ddigwydd cyn pen 12 mis o dderbyn y nawdd.

Groundwork – Grantiau Carriers for Causes One Stop

Mae grantiau ar gael i sefydliadau a grwpiau dielw lleol ar gyfer prosiectau sydd o fewn dwy filltir i siop One Stop ym Mhrydain Fawr ac sy'n fuddiol i gymunedau lleol gan eu bod yn helpu i wella

bywydau a lleoedd lleol. Mae rhaglen grantiau 'Carriers for Causes' One Stop yn cael ei hariannu trwy arian a godir o'r tâl bag 5c mewn siopau One Stop yng Nghymru, Lloegr a'r Alban. Mae angen i brosiectau fodloni o leiaf un o'r canlyniadau a bennwyd, gan gynnwys gwella iechyd neu les, a/neu ddiogelu neu wella'r amgylchedd lleol. Uchafswm y grant sydd ar gael yw £1,000. Rhoddir ceisiadau ar restr fer yn chwarterol er mwyn i'r panel benderfynu arnynt bob tri mis.

Ymddiriedolaeth Elusennol H.B. Allen

Mae Ymddiriedolaeth Elusennol HB Allen yn ymddiriedolaeth gyffredinol, gyda grantiau ar gael i elusennau cofrestredig yn y DU. Mae gan yr ymddiriedolaeth ddiddordeb yn rhoi grantiau ar gyfer bwrpasau gwarchod yr amgylchedd a byd natur.

Dylid gwneud ceisiadau drwy lythyr a fydd yn cael ei asesu'n flynyddol. Croesewir ceisiadau hyd at 31 Rhagfyr bob blwyddyn a dylid arddangos y gwahaniaeth gall y grant wneud i'r sefydliad. Mae gwerth y grant a wobwywyd yn ddewisol. Gall canllaw ei ddarganfod ar y wefan, am fwy o wybodaeth cysylltwch a: mail@hballenct.org.uk

Ymddiriedolaeth Elusennol HDH Wills 1965

Mae'r ymddiriedolaeth yn rhoi grantiau i elusennau cofrestredig cyffredinol, amgylcheddol a bywyd gwyllt. Rhoddir grantiau misol o rhwng £250 a £1,000 i elusennau cyffredinol a'r rhai sy'n ymroddedig i warchod bywyd gwyllt a'r amgylchedd. Mae'n bwysig bod yr elusen neu'r prosiect sy'n gwneud cais yn ddigon bach er mwyn i'r grant gael effaith ystyrlon. Mae grantiau mwy rhwng £2,000 a £25,000 ar gael hefyd. Mae un o gronfeydd yr ymddiriedolaeth, Cronfa Martin Wills, hefyd yn rhoi grantiau mawr i elusennau eraill yn rheolaidd, gan gynnwys Coleg Magdalen ym Mhrifysgol Rhydychen, Coleg Rendcomb yn Cirencester, a Sefydliad Ditchley. Rhoddir grantiau ar sail dreigl, felly nid oes dyddiadau cau ar gyfer ceisiadau.

Ymddiriedolaeth Idlewild

Mae'r Ymddiriedolaeth yn dyfarnu grantiau i elusennau cofrestredig sy'n ymwneud ag annog rhagoriaeth yn y celfyddydau perfformio a chelfyddyd gain a gwarchod adeiladau ac eitemau o ddiddordeb hanesyddol neu bwysigrwydd cenedlaethol er budd y cyhoedd. Rhoddir cymorth achlysurol er mwyn gwarchod yr amgylchedd naturiol. Dyfernir grantiau rhwng £1,000 a £2,000. Y dyddiad cau nesaf yw **16 Chwefror 2017** (cyfarfod nesaf yr ymddiriedolwyr ym mis Mai 2017).

Sefydliad Imagine

Mae'r Sefydliad hwn yn rhoi grantiau ac yn ceisio helpu elusennau a phrosiectau sy'n canolbwyntio'n benodol ar feithrin cymunedau a grymuso cyfranogwyr i gyflawni eu potensial. Oherwydd yr ymagwedd berthynol y mae'r Ymddiriedolaeth yn ei mabwysiadu er mwyn meithrin ei phartneriaethau, mae'n ceisio chwilio am brosiectau i'w cefnogi, gan ddefnyddio ei rhwydwaith o gysylltiadau. Fodd bynnag, os yw prosiect yn cyd-fynd yn dda ag amcanion sylfaenol yr Ymddiriedolaeth yna caiff ceisiadau nas gwahoddiwyd eu hystyried. Mae grantiau yn llai na £10,000 fel rheol. Oherwydd ymrwymadau parhaus, mae eu gallu i gefnogi prosiectau newydd yn gyfyngedig felly ewch i'w gwefan i gael yr wybodaeth ddiweddaraf.

Ymddiriedolaeth Elusennol JJ

Caiff Grant Ymddiriedolaeth JJ ei ddarparu a'i weinyddu gan Ymddiriedolaethau Elusennol Teulu Sainsbury ac mae ar gael i sefydliadau gwirfoddol a chymunedol sy'n weithredol yn y DU. Bwriedir i'r cynllun helpu prosiectau i wella llythrennedd a'r amgylchedd, yn y DU a thramor. Yn arbennig, mae'r cynllun am helpu prosiectau sydd â'r themâu canlynol: Newid cymdeithasol a diwyllianol tuag at ffordd o fyw fwy cynaliadwy - dulliau creadigol sy'n gallu gweld dyfodol cynaliadwy mewn ffyrdd cadarnhaol: Modelau menter ac economaidd arloesol sy'n cefnogi ffyrdd o fyw cynaliadwy a rôl y cyfryngau wrth gyfleu cynaliadwyedd Prosiectau amgylcheddol dramor, yn enwedig mentrau amaethyddol yn y gymuned, sy'n ceisio helpu pobl i'w helpu eu hunain mewn ffordd gynaliadwy yn amgylcheddol.

Ymddiriedolaeth Elusennol Jephcott

Mae'r Ymddiriedolaeth yn dyfarnu grantiau i elusennau cofrestredig a grwpiau cyfansoddiadol yn y DU. Mae grantiau ar gael er mwyn helpu i sefydlu sefydliadau neu gymryd cam sylweddol ymlaen mewn prosiectau a fydd yn gwneud gwahaniaeth o dan un o bedair prif flaenoriaeth yr Ymddiriedolaeth, sy'n cynnwys yr amgylchedd. Mae grantiau rhwng £2,000 a £10,000 ar gael ar gyfer costau prosiect ac mewn achosion eithriadol, mae rhai sy'n werth hyd at £20,000 ar gael. Dyma raglen dreigl felly gellir gwneud cais ar unrhyw adeg, mae'r ymddiriedolaeth yn awyddus i gefnogi prosiectau sy'n gwarchod yr amgylchedd naturiol. Mae'r ymddiriedolwyr yn cwrdd yn Ebrill a Hydref i ystyried ceisiadau.

Sefydliad John Ellerman

Mae'r Sefydliad yn dyfarnu grantiau mewn tri chategori – y Celfyddydau, Amgylchedd a Lles. Bydd grantiau amgylcheddol yn cyfrif am 25% o'r dyfarniadau. Bwriad y Sefydliad yw cyfrannu at fwy o gytgord rhwng pobl a'r blaned. Ymysg blaenoriaethau amgylcheddol mae rheoli cynefinoedd a gwarchod y moroedd. Bydd yr Ymddiriedolaeth hefyd yn ystyried ceisiadau ar gyfer gwaith yn Nhaleithiau Tramor y DU. Mae'r broses ymgeisio'n digwydd mewn dau gam: mae cam un yn gofyn am ddisgrifiad byr o'ch sefydliad, crynodeb ariannol ac anghenion cyllido; os cewch eich gwahodd i gam dau, bydd gofyn gwneud cais llawn. Lleiafswm y grant ar gael yw £10,000; nid oes uchafswm penodol, ond prin y rhoddir grantiau dros £100,000.

Ymddiriedolaeth John Spedan Lewis

Mae'r sefydliad yma yn cynnig grantiau i elusennau cofrestredig ar waith yn y DU. Mae'r cynllun yn cefnogi sefydliadau sy'n ymgymryd â phrosiectau gwarchod ac addysg amgylcheddol. Mae gan y sefydliad ddiddordeb arbennig mewn ceisiadau oddi wrth brosiectau sy'n ffocysu o gylch entomoleg, garddwriaeth ac adareg. Caiff y grantiau eu penderfynu gan yr ymddiriedolwyr ac maent fel arfer tua £3,000 a £6,000. Dylai prosiectau sy'n dymuno ceisio am arian e-bostio'r gronfa am fwy o fanylion - jslf@johnlewis.co.uk

Ymddiriedolaeth Elusennol Joseph Rowntree - Dyfodol Cynaliadwy

Mae'r Ymddiriedolaeth yn gofidio llawer am newid yn yr hinsawdd a'i effeithiau, ac yn credu y bydd angen newid gwleidyddol, economaidd a chymdeithasol hirdymor er mwyn mynd i'r afael â'r mater hwn. O fewn y maes diddordeb hwn, mae'r Ymddiriedolaeth yn dyfarnu grantiau i amrywiaeth o sefydliadau ac i unigolion. Y ffocws cyfan o'r flaenoriaeth ariannu dyfodol cynaliadwy yw yn bennaf ar ddatblygu a hyrwyddo dewisiadau amgen cynaliadwy, carbon isel drwy helpu prosiectau sy'n: ymchwilio i 'economeg well', mynd i'r afael â 'phrynwriaeth' a helpu grwpiau ymylol a gweithredwyr ifanc i gael 'llais'. Mae JRCT fel arfer yn rhoi tua 100-120 o grantiau bob blwyddyn, gyda chyfanswm gwerth o tua £6m, gan roi grant cyfartalog nominal o £50,000. Dim ond ceisiadau a gyflwynwyd ar-lein y bydd yr Ymddiriedolaeth yn eu derbyn a'r dyddiadau cau nesaf yw:

27 Mawrth 2017.

Lennox and Wyfold Foundation

Cwmni elusennol yw'r sefydliad hwn a grëwyd yn 2000. Mae'n cefnogi amrywiaeth eang o achosion elusennol gan gynnwys prosiectau sy'n perthyn i gategori'r amgylchedd. Fel arfer mae'r grantiau'n werth rhwng £5,000 a £10,000 ac maent ar gael i elusennau cofrestredig yng Nghymru a Lloegr. Croesewir ceisiadau ar unrhyw adeg o'r flwyddyn a chânt eu hasesu'n flynyddol. Dylid anfon gohebiaeth i: Martin Betts Lennox and Wyfold Foundation, RF Trustee Co. Limited, 15 Suffolk Street, Llundain/London, SW1Y 4HG

Sefydliad Lloyds Bank

Mae'r Sefydliad (a alwyd gynt yn Sefydliad Lloyds TSB) yn ariannu elusennau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol sy'n gweithio i helpu pobl sy'n wynebu anfanteision lluosog i wneud newidiadau cadarnhaol a pharhaol ar adegau tyngedfennol yn eu bywydau. Mae dwy raglen - Buddsoddi a Galluogi. Mae Buddsoddi yn cynnig cyllid hirdymor o gostau craidd neu gyflenwi, ac mae grantiau o £10,000 i £25,000 y flwyddyn am 2 i 6 blynedd ar gael. Mae Galluogi yn cynnig grantiau ar gyfer

datblygiad sefydliadol penodol; mae grantiau sy'n werth hyd at £15,000 ar gael am flwyddyn i ddwy flynedd.

Sefydliad yr Arglwydd Barnby

Mae'r Sefydliad yn cynnig grantiau o £1,000 i £5,000 i sefydliadau elusennol a sefydliadau crefyddol at ddibenion elusennol cyffredinol, hybu iechyd neu arbed bywydau, anabledd, atal neu leddfu tlodi, anifeiliaid, yr amgylchedd, cadwraeth a threftadaeth. Gellir gwneud ceisiadau am gymorth unrhyw bryd a dylid eu gwneud yn ysgrifenedig i'r Ymddiriedolaeth, ynghyd â disgrifiad byr o'r sefydliad a'r prosiect disgwylidig a chopi o gyfrifon mwyaf diweddar y sefydliad. Am ragor o fanylion anfonwch lythyr i PO Box 71, Plymstock, Plymouth, Devon PL8 2YP.

Potyn Elusen Lush

Ariennir Potyn Elusen Lush gan Lush, y gwneuthurwr deunyddiau harddwch ffres, a wnaed â llaw. Bydd 100% o bris prynu'r eli dwylo a chorff (llai treth) yn mynd tuag at gefnogi achosion dyngarol, amgylcheddol a hawliau anifeiliaid yn y DU a ledled y byd. Rhoddir y rhan fwyaf o arian i grwpiau bychain, llawr gwlad, sy'n aml wedi'u lleoli orau i wneud gwahaniaeth go iawn ag adnoddau cyfyng, ac sy'n aml yn cael trafferth dod o hyd i gyllid. Gwerthir y Potyn Elusen mewn 35 gwlad ac yn ystod 2015 cododd £5.5 miliwn ar gyfer ymgyrchoedd llawr gwlad, gan gefnogi 1150 o grwpiau ledled y byd. Bydd cefnogaeth yn amrywio o rhai cannoedd o bunnoedd i uchafswm o £10,000 fesul prosiect. Cyfartaledd y grant a roddir yw tua £4,000.

Sefydliad Elusennol Mercers

Prif nod yr Elusen yw dyfarnu grantiau a rhoddion er budd ystod eang o ddibenion elusennol gan gynnwys lles, addysg, y celfyddydau, treftadaeth a chrefydd. Mae cadwraeth bywyd gwyllt/yr amgylchedd yn syrthio i'r categori treftadaeth ac felly caiff ceisiadau eu hystyried ar gyfer diogelu ac ymchwilio i'r canlynol: Rhywogaethau mewn perygl yn y DU; Ffawna a fflora a'u cynefin; Gerddi hanesyddol a manau agored; a Chadwraeth forol. Ystyrir ceisiadau o fewn y categori Treftadaeth o bob rhan o'r DU.

Ymddiriedolaeth Elusennol Stadiwm y Mileniwm

Mae gan yr Ymddiriedolaeth bedair thema: Chwaraeon, y Celfyddydau, Cymuned a'r Amgylchedd. Dan thema Amgylchedd, mae'r Ymddiriedolaeth yn annog ceisiadau'n ymwneud ag ailgylchu, datblygu manau gwyrdd, datblygu a hybu arferion gwyrdd a hybu cynlluniau trafniadaeth gyhoeddus. Bydd prosiectau sy'n gwella ansawdd amgylchedd Cymru, yn gwella ac yn creu cefn gwlad hyfyw ac yn datblygu ac yn hybu cynllunio defnydd tir cynaliadwy yn flaenoriaeth. Bwriad yr Ymddiriedolaeth yw cyllido rhaglenni sy'n hybu ac yn gwella treftadaeth naturiol Cymru ac yn hybu'i ddefnydd cynaliadwy a'r modd y caiff ei fwynhau mewn ffordd sy'n cyfrannu at lewyrch economaidd lleol a chynhwysiant cymdeithasol. Y dyddiad cau ar gyfer grantiau lleol hyd at £2,500 yw 16 Rhagfyr 2016.

The Naturesave Trust

Sefydlwyd y Naturesave Trust yn 1995 i ariannu prosiectau cadwraeth ac amgylcheddol penodol ar draws y DU. Caiff 100% o'i arian oddi wrth breimiymau a gynhyrchwyd gan Yswiriant Naturesave Insurance, sy'n defnyddio'r diwydiant yswiriant fel dull dros ddatblygiad cynaliadwy.

Prif swyddogaeth yr Ymddiriedolaeth yw annog mabwysiadu mwy o ddatblygiad cynaliadwy yn enwedig o fewn cymunedau busnesau Bach a Chanolig (SME's).

Derbynia The Naturesave Trust geisiadau am ariannu oddi wrth sefydliadau, elusennau a chwmnïau sydd â'u gweithgareddau wedi eu seilio o fewn y DU. Caiff [ceisiadau](#) eu derbyn ar sail estyn ymlaen a rhoddir grantiau yn ôl pa mor dda mae'r gweithgaredd arfaethedig yn ffitio gydag amcanion a meini prawf yr Ymddiriedolaeth.

The Naturesave Trust - Grantiau Cymunedol Egni Adnewyddadwy

Mae'r Naturesave Trust nawr yn gallu cynnig grantiau 'had yd' i gymunedau sy'n chwilio am ariannu ar gyfer blaengaredd egni cymunedol. Mae'r ymddiriedolaeth yn adnabod y gost drom o ddechrau'r fath brosiectau ac amharodrwydd benthycwyr traddodiadol i fenthycyca arian am

brosiectau na fyddant yn mynd heibio'r cam cynllunio. Efallai byddai'r ymddiriedolaeth yn medru helpu'ch prosiect egni cymunedol gydag arian i ymgymryd â'r holl waith rhagarweiniol i'ch arwain i'r cam cynllunio ac yn bwysicach fyth i'r gymuned gadw cymaint o reolaeth ag sydd bosib dros yr incwm gweithredol unwaith bod y prosiect yn llwyddiannus. Os ydych chi wedi gosod neu wrthi'n gosod system ynni adnewyddol gymunedol, mae gan Yswiriant Naturesave **Gynllun Yswiriant Ynni Adnewyddol ar Raddfa Fechan** sy'n cynnig yswiriant fforddiadwy ar gyfer prosiectau solar PV, gwynt neu hydro hyd at 750kw. Os yw eich system dros 750kw, dylech edrych ar dudalen **Yswiriant Ynni Adnewyddol** i gael gwybodaeth am yr yswiriant y gall Naturesave ei ddarparu. Gall y ceisiadau am y ddwy gronfa gael eu gwneud ar-lein. Gall gwybodaeth bellach, canllawiau cais ac esiamplau o brosiectau eisoes wedi eu hariannu cael eu gweld ar wefan y **Naturesave Trust**.

Cronfa Fferm Wynt North Hoyle a Gwastadeddau'r Rhyl

Bydd Cronfa Fferm Wynt North Hoyle/Gwastadeddau'r Rhyl yn buddsoddi dros £1.5 i mewn i brosiectau a gweithgareddau lleol am fywyd y fferm wynt. Mae'r gronfa o fudd i gymunedau Rhyl, Prestatyn a Meliden. Caiff y The North Hoyle Community Fund ei weinyddu gan Bartneriaethau Cymunedol Rhyl, Prestatyn & Meliden. Caiff pob cais eu derbyn a'u hystyried yn lleol. Yn ardal Rhyl mae'r rhain yn cael eu hystyried gan Bartneriaeth Gymunedol Rhyl. Mae ardaloedd Prestatyn a Meliden yn cael eu hystyried gan Bartneriaeth Gymunedol Prestatyn a Meliden.

Mae'n rhaid i bob prosiect ateb un o'r themâu a adnabyddir yng nghynlluniau ardal Prestatyn a Meliden a Rhyl. Rhoddir grantiau, fel arfer, i'r mwyafswm o £5,000 ac maent ar gael ar sail cais estyn ymlaen. Croesewir ceisiadau am brosiectau o natur cyfalaf oddi wrth grwpiau cymunedol a sefydledig gwirfoddol ffurfiol sydd yn gweithredu ym Mhrestatyn, Meliden neu Rhyl. Mae'r gronfa'n agor rhwng 1 Gorffennaf – 31 Awst bob blwyddyn. Meliden

(PMcommunitypartnership@outlook.com) neu'r Rhyl (rhylcommunitypartnership@outlook.com)

Ymddiriedolaeth Oakdale

Mae'r Ymddiriedolaeth hon yn sefydliad bach teuluol sy'n dosbarthu grantiau gwerth £250,000 bob blwyddyn. Mae grantiau'n amrywio o £250 i £2000 gyda chyfartaledd o tua £750. Mae ei feysydd o ddiddordeb yn cynnwys prosiectau cymdeithasol a chymunedol yng Nghymru a phrosiectau cadwraeth yr amgylchedd yng Nghymru. Gellir cyflwyno ceisiadau drwy ddefnyddio'r ffurflen ar-lein (y ffordd a ffafir) neu gyflwyno cais drwy e-bost. Bydd yr ymddiriedolwyr yn cyfarfod ddwywaith y flwyddyn - ym mis Ebrill a mis Hydref i ystyried ceisiadau ac i ddyfarnu grantiau. Cynhelir cyfarfod nesaf yr ymddiriedolwyr ym mis Ebrill 2017.

Ymddiriedolaeth Elusennol Oakley

Mae grantiau bach ar gael ar gyfer elusennau cofrestredig y DU, Guernsey a Jersey er mwyn cynnal gweithgareddau elusennol cyffredinol. Dyfernir yr arian yn ôl disgrisiwn yr ymddiriedolwyr a gellir cyflwyno ceisiadau ar unrhyw adeg. Mae grantiau blaenorol wedi bod rhwng £50 a £2,000. I gael rhagor o wybodaeth, ffoniwch 0121 427 7150 a dylid anfon ceisiadau ysgrifenedig at Mr G Oakley, The Oakley Charitable Trust, 10 St Mary's Rd, Harborne, Birmingham, B17 0HA.

Sefydliad Ove Arup

Elusen annibynnol yw Sefydliad Ove Arup, wedi ei sefydlu yn 1989 er cof am Syr Ove Arup, y peiriannydd, cynllunydd ac athronydd. Roedd Ove yn credu mewn cymhwyso dull cyfannol i gynllunio mewn peirianeg a phensaernïaeth - mae'r gronfa hon yn ymroddedig i hyrwyddo meddwl newydd mewn addysg a meithrin peirianeg o'r amgylchedd sydd eisoes wedi ei adeiladu. mae'r Sefydliad yn croesawu ceisiadau ar sail estyn ymlaen, am brosiectau sy'n dymuno hyrwyddo meddwl newydd a mentrau o fewn addysg ôl-raddedig ac israddedig mewn maes amlddisgyblaethol - yr amgylchedd wedi ei adeiladu.

Ymddiriedolaeth Elusennol P & C Hickenbotham

Mae grantiau rhwng £250 i £1000 ar gael i fudiadau elusennol yng ngogledd Cymru sy'n ymgymryd â gweithgareddau elusennol cyffredinol mewn meysydd sy'n cynnwys (ymhlith eraill) anabledd,

amddifadedd cymdeithasol, digartrefedd, prosiectau diwylliannol, a'r amgylchedd. I gael rhagor o wybodaeth ynghŷn â sut i gael y grant hwn, anfonwch e-bost at roger@hickinbothamtrust.org.uk

Rhaglen Grantiau Amgylcheddol Patagonia

Mae Patagonia yn gwmni dillad ac offer awyr agored preifat Americanaidd sydd wedi'i leoli yn yr Unol Daleithiau ac sy'n gweithredu'n rhyngwladol mewn nifer o wledydd gwahanol, gan gynnwys y DU. Mae'n cynnig grantiau i grwpiau amgylcheddol dielw ar lawr gwlad yn y gwledydd y mae'n gweithio ynddynt. Dim ond gwaith amgylcheddol a ariennir gan Patagonia. Ei ddiddordeb pennaf yw dyfarnu grantiau i sefydliadau sy'n nodi ac yn gweithio ar achosion sylfaenol problemau amgylcheddol ac sy'n mynd i'r afael â materion gydag ymrwymiad i newid hirdymor. Mae dwy brif rownd gyllid bob blwyddyn ar gyfer grantiau o hyd at \$12,000 USD, gyda dyddiadau cau ar ddiwedd mis Ebrill a mis Awst. Ni fydd yn ariannu cynadleddau neu brosiectau adeiladu gwyrdd.

People's Postcode Trust

Mae'r Ymddiriedolaeth Leol Cod Post yn chwilio am geisiadau gan sefydliadau ac elusennau sy'n cefnogi'r prosiectau hynny sydd o bwysigrwydd lleol i ardaloedd ledled y Deyrnas Unedig. Ei nod yw gwella ardaloedd bywyd gwyllt lleol, gwella cynefinoedd naturiol gyda chyfraniad pobl leol, gwella mentrau cynaliadwyedd lleol, datblygu mannau dan do a mannau yn yr awyr agored yn lleol, a hyrwyddo mentrau dinasyddiaeth lleol (gwirfoddoli). Gall elusennau cofrestredig gyflwyno cais i dderbyn rhwng £500 a £10,000 a gall sefydliadau eraill gyflwyno cais hyd at £2,000. Bydd manylion ynghylch rhaglen 2017 a'r dyddiadau a'r gweithdrefnau ar gyfer ceisiadau yn cael eu cyhoeddi fis Rhagfyr 2016.

People's Trust for Endangered Species

Mae'r Ymddiriedolaeth yn croesawu ceisiadau gan sefydliadau cadwraeth gwirfoddol am gymorth ariannol ar gyfer gwaith sy'n ymwneud â gwarchod mamaliaid. Mae meysydd gwaith derbyniol ar gyfer cyllid yn cynnwys ymchwil wyddonol, gwaith rheoli cynefinoedd ymarferol, rhaglenni ailgyflwyno a monitro a phrosiectau addysgol. Mae tri llwybr ariannu gwahanol ar gael. Grant mamaliaid y DU, meini prawf byd-eang a meini prawf interniaeth. Ar gyfartaledd, mae pob prosiect wedi derbyn tua £15,000. Y dyddiad cau nesaf ar gyfer Grant Mamaliaid y DU fydd mis Hydref 2017 ac fe ystyrir ceisiadau mewn cyfarfod ar 29 Tachwedd. Mae'r grant Interniaeth nawr ar agor ar gyfer ceisiadau. Mae ariannu hyd at £5,000 ar gael i gefnogi cadwraethwyr dan hyfforddiant i weithio ar brosiect penodol hyd at 18 mis – mae'r ariannu ar gyfer talu am gostau'r prosiect, costau byw ac yswiriant. Y dyddiad cau ar gyfer gwneud cais am y grant mewnwelediad cadwraeth fyd-eang nesaf fydd mis Chwefror 2017.

Pencampwyr Cymunedol Persimmon

Mae tai Persimmon yn cynnig grantiau ar gyfer grwpiau cymunedol hyd at £1,000. Gwnaed rhoddion yn y gorffennol ar gyfer gweithgareddau megis banc bwyd a gardd ysgol. Lanswyd y gronfa ym mis Mawrth 2015 ac mae bellach wedi rhoi £50,000 mewn rhoddion. Bydd grwpiau'n gwneud cais am arian ar y ffurflen gais ar lein, gan roi manylion ynghŷn â'r arian a godwyd eisoes, a faint yr hoffech chi ei dderbyn gan y cynllun pencampwyr cymunedol. Mae cynllun Pencampwyr Cymunedol Persimmon ar agor i dderbyn ceisiadau'n barhaol.

PF Charitable Trust

Sefydlwyd yr Ymddiriedolaeth yn 1951 gan y bancwr Philip Fleming. Mae'r Ymddiriedolaeth yn cefnogi ystod eang o weithgareddau, yn cynnwys datblygiad o amddiffyniad amgylcheddol a gwelliant. Mae elusennau sy'n gofrestrredig yn y DU yn gymwys i wneud cais. Gall ymholiadau cyffredinol eu gwneud drwy ffonio 020 3696 6721 ac mae ceisiadau i'w gwneud drwy'r post. Mae'r Ymddiriedolaeth fel arfer yn cyfarfod yn fisol i adolygu ceisiadau newydd ac i wobrwyo grantiau.

Peter Samuel Charitable Trust

Mae'r grant ymddiriedolaeth yma ar gyfer y sector gwirfoddol a sefydliadau cymunedol sydd yn ymgymryd â phrosiectau i wella ansawdd bywyd a'r amgylchedd yn y DU. Ardaloedd o ddiddordeb

penodol yw treftadaeth, coedwigoedd ac adferiad tir. Mae'r terfyn grant yn ddewisol. Anfonwch e-bost at kate@farleyfarms.co.uk

The Plunkett Foundation

Mae'r Sefydliad yn rhoi cymorth penodedig i gymunedau gwledig yn bennaf sy'n ystyried sefydlu a rhedeg amrywiaeth o gwmnïau cydweithredol sy'n eiddo i'r gymuned. Mae'n darparu cymorth dros y ffôn ac mae ganddo rwydwaith o ymgynghorwyr, mentoriaid ac arbenigwyr ledled y DU. Mae hefyd yn darparu amrywiaeth o becynnau cymorth, adnoddau a gwybodaeth sydd ar gael ar-lein er mwyn cynorthwyo cymunedau, ni waeth lle maent wedi'u lleoli, trwy bob cam o'r broses. Weithiau mae ganddo gyllideb ar gael ar gyfer cymunedau hefyd. Gellir cysylltu â'r sefydliad unrhyw bryd i drafod a ydych chi'n gymwys.

Sefydliad Elusennol Polden Puckham

Mae Sefydliad Elusennol Polden Puckham yn ymddiriedolaeth sy'n rhoi grantiau ac iddi wreiddiau teuluol gyda'r Crynwyr. Mae'n ariannu sefydliadau yn y DU sy'n gweithio i ddylanwadu ar bolisiau, agweddau a gwerthoedd ar lefel genedlaethol neu lefel ryngwladol, gan gynnwys gwaith sy'n mynd i'r afael â'r pwysau a'r amgylchiadau sy'n achosi'r amgylchedd byd-eang i dorri i lawr. Mae'r Sefydliad yn rhoi ystyriaeth benodol i sefydliadau sydd â phencadlysoedd arloesol bach. Fel arfer, mae grantiau rhwng £5,000 a £15,000 y flwyddyn, am hyd at dair blynedd, ac er mwyn cefnogi sefydliadau y byddai'r ffigur hwn yn cynrychioli rhwng 5% a 50% o'u hincwm blyneddol. Fel arfer, mae ymddiriedolwyr yn cwrdd ddwywaith y flwyddyn, yn y gwanwyn ac yn yr hydref. Y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau yw 15 Chwefror 2017.

Cronfa Cymunedol Porth Milhaven

Mae cronfa Porth Cymunedol Milhaven yn cynnig cefnogaeth ariannol i elusennau, sefydliadau gwirfoddol, sefydliadau cymunedol a mentrau cymdeithasol sydd yn gweithio o fewn Sir Benfro. Drwy'r gronfa yma, mae'r Porth yn awyddus iawn i noddi prosiectau a digwyddiadau sydd â'u fwriadau o gynnal diogelwch ar y ddyfrffordd; yn gwarchod yr amgylchedd a chreu cyfleoedd ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol, yn ogystal â phrosiectau a digwyddiadau sy'n cefnogi amcanion a gwerthoedd y Porth. Gallwch lawrlwytho'r ffurflen gais fesul y ddolen-we.

Cronfa Garbon One Destination PURE

Mae benthyciadau llog isel ar gael i alluogi sefydliadau dielw yn y DU i osod technoleg ynni adnewyddadwy. Mae British Airways yn cydnabod bod prosiectau ynni adnewyddadwy cymunedol nid yn unig yn lleihau allyriadau carbon, ond gallant ddod â nifer o fanteision eraill, megis lleihau costau gweithredu, addysgu pobl am y newid yn yr hinsawdd, a chynhyrchu incwm, yn ogystal â helpu'r DU i gyrraedd ei thargedau lleihau carbon. Nod y gronfa yw talu am gost flaenorol gosod technolegau ynni adnewyddadwy fel y gall sefydliadau dielw fanteisio ar y buddion hyn. Bydd PURE fel arfer yn rhoi benthyciadau rhwng £10,000 a £250,000 tuag at rhwng 10% a 60% o gostau prosiectau. Mae cyfraddau llog fel arfer yn dechrau ar 6% ac yn cael eu pennu gan PURE ar sail prosiectau unigol. Cymerwch gip olwg ar y wefan i gael rhagor o wybodaeth ynglŷn â'r [Gronfa Ynni Cymunedol](#).

Ymddiriedolaeth Rhododendron

Mae'r Ymddiriedolaeth Rhododendron yn ymddiriedolaeth elusennol deuluol fach sy'n rhoi grantiau i elusennau cofrestredig yn y DU. Diben yr arian yw cefnogi prosiectau lles cymdeithasol a chymorth dyngarol yn y byd datblygol a'r DU. Mae hefyd yn cefnogi rhai prosiectau diwyllianol a bywyd gwyllt. Mae fel arfer yn rhoi blaenoriaeth i elusennau bach yn hytrach na rhai mwy. Mae gan yr ymddiriedolaeth gyllideb flynyddol o ryw £50,000 ar gyfer grantiau. Mae grantiau ar gyfer £500 neu £1,000 ar gael. Gellir cyflwyno ceisiadau unrhyw bryd a byddant yn cael eu hystyried unwaith y flwyddyn (fel arfer ym mis Chwefror neu fis Mawrth). [Cliciwch fan yma i gael manylion cyswllt](#).

Grantiau Bach Sefydliad Rufford

Mae'r sefydliad yn rhoi arian grant i grwpiau bach ac unigolion yng Nghymru a Lloegr sy'n ymwneud â phrosiectau cadwraeth natur/bioamrywiaeth yn y byd datblygol. Mae'r sefydliad yn

cynnig pum math o grant gwahanol rhwng £5,000 a £25,000. Cynlluniwyd Grantiau Bach Rufford i gefnogi prosiectau bach neu brosiectau peilot, yn hytrach na rhoi swm bach o arian ar gyfer prosiect ar raddfa fawr. Gellir cyflwyno ceisiadau ar unrhyw adeg.

Ymddiriedolaeth Elusennol Samuel William Farmer

Diben y cynllun yw cefnogi sefydliadau sy'n ymgymryd â phrosiectau o fewn themâu megis bywyd gwyllt a chadwraeth. Dyfernir yr arian yn ôl disgrisiwn yr ymddiriedolwyr. Mae grantiau blaenorol wedi bod rhwng £1,000 a £27,600. Nid oes gan Ymddiriedolaeth Samuel William Farmer wefan na chyfeiriad e-bost. Gall ymgeiswyr gyflwyno cais ar unrhyw adeg ac mae'r ymddiriedolwyr yn cwrdd ddwywaith y flwyddyn. Dylai ymgeiswyr gysylltu ag Ymddiriedolaeth Samuel William Farmer i gael rhagor o wybodaeth ar 01380 813299.

Grantiau Discovery Santander

Darperir y cynllun Grantiau Discovery gan Sefydliad Santander. Mae'r cynllun Grantiau Discovery yn uno'r grantiau blaenorol 'Community Plus', 'Learn and Grow' a 'Money Skills' i mewn i un rhaglen ariannu newydd. Gall elusennau cofrestredig y DU, cwmnïau buddiannau cymunedol, ac undebau credyd gyda phrosiectau lleol sy'n fuddiol i bobl dan anfantais wneud cais am grantiau hyd at £5,000. **Derbynnir ceisiadau ar unrhyw adeg.**

Rhaglen Cronfa Gymunedol Sainsbury yng Nghymru

Mae grantiau ar gael i grwpiau cymunedol, elusennau cofrestredig, mentrau cymdeithasol a grwpiau dielw eraill yng Nghymru ar gyfer prosiectau, gweithgareddau a gwasanaethau sy'n unol â gwerthoedd Sainsbury, sef bwyd, teulu, plant ac iechyd. Uchafswm y grant sydd ar gael yw £500. Mae'r arian ar gyfer prosiectau, gwasanaethau, gweithgareddau neu offer gan gynnwys ar gyfer parciau bywyd gwyllt, prosiectau cadwraeth, gweithgareddau glanhau ac ati. Rhedir y prosiect bellach drwy [siopau Sainsbury](#). Dylai grwpiau sy'n dymuno cyflwyno cais fynd at eu siop leol i gael manylion.

Rhaglen Grant Sea-Changers

Nod y Rhaglen yw hyrwyddo'r gwaith o warchod, diogelu a gwella'r amgylchedd morol ffisegol a naturiol a hyrwyddo bioamrywiaeth morol. Grantiau unigryw sy'n werth hyd at £500 ar gael ac yn eithriadol, gellir ystyried rhai sy'n werth hyd at £1,000, ar gyfer elusennau cadwraeth forol a sefydliadau sy'n cynnal prosiectau a leolir yn y DU. Bydd Sea-Changers yn dyrannu cyllid bob chwe mis. Rhaid i'r prosiectau gael eu cynnal yn y DU ac ymdrin ag un o'r meysydd canlynol: Gwarchodfeydd morol neu ardaloedd morol gwarchoddedig; Gwaith glanhau morol uniongyrchol; Addysg, ymgyrchu ac ymwybyddiaeth; Diogelu rhywogaethau ac ymchwilio iddynt. Ffefrir prosiectau arloesol

Cronfa Twf Busnesau Cymdeithasol – cyllid benthyciad gan Fuddsoddiad Cymdeithasol Cymru, CGGC

Mae benthyciadau o £1,000 i £250,000 ar gael ar gyfer busnesau cymdeithasol corfforedig addas ac elusennau sydd yn gallu arddangos eu gallu i ad-dalu. Dim ond nifer fechan o gyfyngiadau sydd ar sut gall yr arian ei ddefnyddio ond fel arfer mae benthyciadau ar gyfer prynu ased, yn cynnwys egni cymunedol, neu weithgareddau sydd yn generadu incwm drwy sefydliad/ehangiad.

Ymddiriedolaeth Arddwriaethol Stanley Smith

Mae grantiau ar gael i gefnogi addysg arddwriaethol; i hybu ymchwil i arddwriaeth mewn unrhyw gangen o arddwriaeth, a chyhoeddi'r canlyniadau o ymchwil o'r fath; i gynorthwyo gyda'r gwaith o greu, datblygu, gwarchod a chynnal a chadw gerddi cyhoeddus; i hybu amaethiad a dosbarthiad eang o blanhigion sy'n werthfawr i ddynolryw; i hybu ac amaethu planhigion newydd; ac i gynorthwyo gyda'r gwaith o gyhoeddi llyfrau neu weithiau eraill sy'n ymwneud â gwyddoniaeth neu arddwriaeth.

Mae grantiau ar gael ar gyfer prosiectau sydd o bwys i arddwriaeth, garddio neu fotaneg gydag elfen arddwriaeth gref.

Mae prosiectau nodweddiadol fel a ganlyn:

- Cynlluniau hyfforddi garddwyr a redir gan sefydliadau priodol (ond nid ar gyfer unigolion)
- Adfer gerddi sydd o ddiddordeb hanesyddol
- Datblygu gerddi newydd ar gyfer mynediad a mwynhad y cyhoedd
- Arddangosfeydd, cyhoeddi llyfrau, ymchwil a rhaglenni addysgol sy'n ymwneud â garddwriaeth
- Alldeithiau i gasglu ac amddiffyn planhigion sydd o werth gwyddonol ac arddwrol
- Ymweliadau astudio gan arddwriaethwyr neu fotanegwyr gyda chysylltiadau garddwriaethol cryf.

Dylid cyflwyno ceisiadau ymhell cyn y dyddiad cau, sef 15 Chwefror a 15 Awst bob blwyddyn.

Tesco Bags of Help – Cynllun grantiau cymunedol Tesco

Mae Groundwork yn gweithio gyda Tesco i annog mudiadau gwirfoddol neu gymunedol, ysgolion, cyrff iechyd, Cynghorau Plwyf/Tref, awdurdodau lleol a darparwyr tai cymdeithasol ar draws Gogledd Cymru i wneud cais am grant hyd at £5,000 i wella manau gwyrdd a hybu cyfranogiad cymunedau.

Ffoniwch Geraint Hughes yn Groundwork Gogledd Cymru ar 01978 757524 i gael mwy o wybodaeth ac i holi a yw eich prosiect yn gymwys.

The Tudor Trust

Mae'r Ymddiriedolaeth hon yn un annibynnol sy'n rhoi grantiau i helpu grwpiau gwirfoddol a chymunedol sy'n gweithio mewn unrhyw ran o'r DU. Mae'r Ymddiriedolaeth am helpu grwpiau llai, dan arweiniad y gymuned sy'n helpu pobl ar ymylon cymdeithas. Nid oes gan yr Ymddiriedolaeth unrhyw raglenni ariannu penodol, ac mae'n well ganddi fod y grwpiau y mae'n eu helpu yn arwain yr agenda. Mae'n fwy tebygol o ariannu grwpiau sydd â throsiant blynyddol o lai nag £1 miliwn, er y gellir dyfarnu grantiau i grwpiau mwy, yn enwedig ar gyfer gwaith a allai fod yn ddylanwadol, neu waith na fyddai gan sefydliad llai'r capasiti i'w gyflawni. Mae hon yn broses gwneud cais mewn dau gam.

Ymddiriedolaeth Wakeham

Rhedir Ymddiriedolaeth Wakeham gan wirfoddolwyr. Mae'n hoffi helpu grwpiau gweithredu cymunedol blaengar sy'n rhy fach, yn rhy ddadleuol neu'n rhy newydd i gael cyllid gan elusennau o'r brif ffrwd. Nid yw fel arfer yn helpu prosiectau ble bydd staff yn derbyn cyflog na'n helpu gyda phrynu cerbydau na gwella neu brynu adeiladau. Fel arfer, mae'n rhoi grantiau bach iawn oddeutu £100 i £500. Mae ganddo ddiddordeb arbennig mewn gwirfoddolwyr sy'n dod ynghyd i helpu eraill. Nid yw'n cefnogi myfyrwyr blwyddyn bwllch nac yn rhoi ysgoloriaethau, er ei fod wedi rhoi grantiau i sefydliadau addysgol yn achlysurol, i gynorthwyo â rhaglenni ysgoloriaeth. Y ffordd orau o gyflwyno cais yw ar lein.

Waitrose Community Matters

Mae'r cynllun hwn yn rhoi cyfle i gwsmeriaid pob cangen i rannu £1,000 (neu £500 mewn siopau cyfleustra) rhwng tri achos da lleol bob mis – megis sefydliadau lles, grwpiau cymunedol, ysgolion neu ganghennau lleol o elusennau cenedlaethol. Ers ei lansio yn 2008, mae Waitrose wedi rhoi dros £25 miliwn i gefnogi dros 72,000 o elusennau lleol, achosion da a changhennau lleol o elusennau cenedlaethol sy'n hunan-ariannu ac sy'n meddu ar eu cyfrif banc eu hunain. Dan y cynllun, bydd cwsmeriaid yn enwebu sefydliadau, a chaiff y penderfyniad terfynol ei wneud gan fforymau PartnerVoice (cyrff democrataidd lleol Waitrose). Mae Waitrose.com hefyd yn caniatâu i siopwyr ar lein rannu rhodd o £25,000 rhwng 3 achos cenedlaethol. Croesewir ceisiadau gan elusennau cenedlaethol ar gyfer y cynllun ar lein hwn.

Wilkinsons – Helping Hands

Menter gymunedol newydd gan Wilkinsons, un o siopau'r stryd fawr, yw Helping Hands. Mae pob siop leol wedi cael cyllideb i'w dosbarthu i brosiectau a chynlluniau yn y gymuned leol ac mae ceisiadau'n cael eu hystyried bob mis.

Sefydliad Woodroffe Benton

Mae Sefydliad Woodroffe Benton yn sefydliad annibynnol sy'n rhoi grantiau. Mae grantiau bach rhwng £250 a £2,000 ar gael mewn pedwar categori, ac un ohonynt yw 'Cadw/Gwarchod/Amddiffyn/Gwelliant – yn enwedig ble byddai hyn yn annog darpariaeth mynediad i aelodau o'r cyhoedd. Mae elusennau cofrestredig a sefydliadau addysgiadol yn gymwys i wneud cais.

Llywodraeth Ganolog a Chyllid Ewropeaidd

Cynhwysiant Hyfyw

Cefnogir Cynhwysiant Hyfyw gan Gronfa Gymdeithasol Ewrop (ESF) ac mae'n cael ei rhedeg gan WCVA ar ran WEFO. Bwriad yr arian yw taclo tloedi ac eithrio cymdeithasol yng Nghymru drwy ddarparu cyllid grant ar gyfer prosiectau hyd at £400,000 (gan gynnwys arian cyfatebol) sy'n cynorthwyo pobl economaidd anweithgar a'r di-waith hirdymor i gael sgiliau a chymwysterau ar gyfer y gweithle drwy gyfrwng lleoliadau gwaith a gefnogir â thâl a gweithgareddau ymarferol. Nid oes rhagosodiad ynghylch y math o weithgareddau, neu gyflogaeth gefnogol os dewisir yr opsiwn hwnnw, a lle derbynnydd y grant yw penderfynu beth fyddai'n gweddu orau i'w haelodau, gan gynnwys prosiectau neu waith â ffocws amgylcheddol iddo. Gall sefydliadau wneud cais ar lein drwy e-tenderwales i ddod yn fuddiolwr cymeradwy o'r Gronfa Gynhwysiant Hyfyw: unwaith y byddan nhw wedi llwyddo, cânt eu gwahodd i geisio am rowndiau grant a chânt hefyd wybod am gyfleoedd ariannu sydd ar gael i sefydliadau yng Nghymru.

Cronfa Ardoll Agregau ar gyfer Cymru

Mae'r Gronfa yn darparu cyllid ar gyfer prosiectau cyfalaf mewn cymunedau y mae cloddio am agregau ar hyn o bryd (chwarela) yn effeithio'n sylweddol arnynt. At ddibenion y Gronfa diffinnir agregau fel craig galed, tywod, siâl a graean. Am ragor o wybodaeth cysylltwch â Llywodraeth Cymru. Y Gyfarwyddiaeth Gynllunio, Parc Cathays, Caerdydd CF10 3NQ neu ffoniwch 029 2082 3261 neu e-bostiwch planning.directorate@wales.gsi.gov.uk

Arloesi Gwynedd Wledig – Rhaglen LEADER yng Ngwynedd 2015–2020

Dyma raglen i gefnogi gweithgareddau yng Ngwynedd rhwng 2015 a 2020 oddi fewn y themâu ychwanegu gwerth i hunaniaeth leol ac adnoddau naturiol a diwylliannol; hwylyso datblygiad cynfasnachol, partneriaethau busnes a chadwyni cyflenwi byrion; archwilio dulliau newydd o ddarparu gwasanaethau anstatudol; ynni adnewyddadwy ar lefel gymunedol; ac ymelwa ar dechnoleg ddigidol. Gall LEADER roi'r cymorth sydd ei angen i roi cynnig ar weithgaredd dros gyfnod penodedig. Gallai hyn gynnwys gwariant megis rhentu offer ar brydles, rhentu eiddo, prynu eitemau cyfalaf bach, a chefnogi cymorth arbenigol. Rhoddir cymorth parhaus gan swyddogion y prosiect drwy gydol y prosiect. Bydd pob cost yn cael ei hysgwyddo'n uniongyrchol gan y rhaglen LEADER ac ni ddyfernir unrhyw grantiau. I gael rhagor o wybodaeth ynglŷn â sut i gael y grant hwn yn lleol, cysylltwch â leader@arloesigwyneddwledig.com.

Rhaglen LEADER Arwain Sir Benfro – Sir Benfro

Mae cymorth ariannol ar gael i bobl, busnesau a chymunedau lleol i gefnogi adfywio Sir Benfro wledig drwy gyfrwng prosiectau arloesol sy'n hyrwyddo, archwilio, adnabod, profi a threialu ffyrdd newydd o fynd i'r afael â'r blaenoriaethau a restrir yn themâu'r rhaglen LEADER. Gall y rhaglen ddarparu cefnogaeth ariannol o hyd at 70% o holl gostau prosiect. Nid oes uchafswm ar gyfer y grant. Dylai ymgeiswyr sy'n meddu ar syniad am brosiect arloesol sy'n newydd i'w hardal hwy gysylltu â'r swyddog prosiect yn PLANED i drafod eu syniadau. Gwahoddir y prosiectau a ystyrir eu bod yn gymwys i wneud Datganiad o Ddiddordeb ysgrifenedig i'w ystyried gan y Grŵp Gweithredu Lleol. Bydd y Grŵp Gweithredu Lleol yn ystyried cynigion prosiectau yn chwarterol ar hyd oes y rhaglen. I gael rhagor o wybodaeth ynglŷn â sut i gael y grant hwn yn lleol, cysylltwch â leader@planed.org.uk

Cynllun Cymunedau Cefn Gwlad yn Llwyddo Pen-y-Bont Ar Ogwr

Mae'r Cynllun Cymunedau Gwledig Ffyniannus yn cynnig cymorth newydd sbon danlli i grwpiau cymunedol o natur debyg neu'r rheini sy'n gweithio mewn sectorau allweddol ym Mhen-y-bont ar Ogwr wledig ar gyfer cydweithio ar ddulliau arloesol o ymateb i anghenion presennol. Mae cymorth ar gael i brosiectau a fydd yn esgor ar newidiadau cadarnhaol i les economaidd ac ansawdd bywydau'r rheini sy'n byw, yn gweithio ac yn ymweld â'r ardal. Gall y Cynllun Cymunedau Gwledig Ffyniannus ariannu prosiectau rhwng £1,000 - £100,000 er mwyn helpu i wella ac adfywio cymunedau gwledig Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Gellir mynegi diddordeb yn y cynllun yn awr, a chroesewir ceisiadau gan gonsortia ac, yn arbennig, gan grwpiau o sefydliadau neu grwpiau cymunedol sy'n dymuno cydweithio. Mae'r prosiect hwn wedi cael arian trwy gyfrwng Cymunedau Gwledig Llywodraeth Cymru – Rhaglen Datblygu Gwledig 2014-2020, a ariannir gan Gronfa Amaethyddol Ewrop ar gyfer Datblygu Gwledig a Llywodraeth Cymru.

Grantiau Cadw

Mae Cadw'n gweithredu rhaglen grantiau i gyfrannu at gostau trwsio ac adnewyddu asedau hanesyddol (fel arfer nid yw'n fwy na 30% o'r gwaith sy'n gymwys). Rhoddir blaenoriaeth i brosiectau sy'n ymwneud ag asedau dan fgythyad a / neu rai syn cynnwys deilliannau cynaliadwy e.e. darparu mynediad i'r cyhoedd, hyfforddi, gweithgareddau addysgol, adfywio / aildddefnyddio adeilad. Mae grantiau ar gael i drwsio ac adfer adeiladau hanesyddol sy'n cynnwys diddordeb pensaernïol neu hanesyddol o bwys ac ar gyfer gwaith i henebion rhestredig. Bydd Cadw'n gweithio mewn partneriaeth â chyllidwyr eraill yn aml er mwyn sicrhau diogelwch amgylchedd hanesyddol Cymru.

Y Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol

Mae'r Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol yn gronfa grant cyfalaf ar gyfer Cymru gyfan a ddisodlodd y Rhaglen Cyfleusterau a Gweithgareddau Cymunedol (RhCGC) flaenorol yn 2014. Mae'n cynnig grantiau sy'n werth hyd at £500,000 i ddarparu neu wella cyfleusterau cymunedol sydd yn eu tro yn darparu gwasanaethau cymunedol hollbwysig i atal neu fynd i'r afael â thlodi a'i effeithiau. Rhaid i geisiadau gael eu harwain gan y gymuned a chael eu datblygu mewn partneriaeth â phartneriaid yn y sectorau cymunedol, cyhoeddus a phreifat. Mae'r gwaith o gyd-leoli sefydliadau i ddarparu amrywiaeth o wasanaethau er mwyn helpu cynaliadwyedd cymunedol yn cael ei annog. Byddwch mor garedig ag e-bostio eich datganiadau diddordeb cyflawn i:
communityfacilitiesproghelp@wales.gsi.gov.uk Gellir cyflwyno ceisiadau unrhyw bryd.

Horizon 2020

Horizon 2020 yw rhaglen newydd yr UE am ymchwil ac arloesedd a fydd yn rhedeg o 2014-2020. Mae wedi ei rannu i 3 adran:

- Gwyddoniaeth Wych
- Arweinyddiaeth Ddiwydiannol
- Heriau Cymdeithasol

Caiff y themâu yma eu torri i lawr i bynciau.

Mae amryw alwadau cam-sengl a dau-gam yn agored ar hyn o bryd. Mae Llywodraeth Cymru yn darparu gwasanaeth cyngor a chefnogaeth i sefydliadau Cymraeg sy'n edrych am arian oddi wrth UE. Am wybodaeth bellach cysylltwch gydag Uned Horizon 2020: Horizon2020@Wales.gsi.gov.uk

Horizon 2020 – Heriau Cymdeithasol – Gweithred Hinsawdd, Amgylchedd, Effeithiolrwydd Adnodd a Deunydd Crai

Amcanion Her Gymdeithasol y testun 'Gweithredu ar hinsawdd, amgylchedd effeithiolrwydd adnoddau a deunyddiau crai' yw cael economi a chymdeithas sy'n defnyddio adnoddau - a dŵr – yn effeithiol a gwytnwch rhag newid hinsawdd, amddiffyn a rheolaeth gynaliadwy o adnoddau naturiol ac ecosystemau, a chyflenwad cynaliadwy a'r defnydd o ddeunydd crai, er mwyn cwrrd ag anghenion y boblogaeth byd eang sy'n tyfu o fewn terfynau cynaliadwy o adnoddau naturiol y blaned ac ecosystemau.

CALL – H2020-SC5-2016-2017 – Gwyrddlasu'r Economi

Mae gan y Call amcan cyfanl o gymryd dull systematig i symud tuag at economi mwy adnodd effeithiol, yn fwy gwyrdd a mwy cystadleuol, ac yn ateb i adrannau blaenllaw o wasanaethau hinsawdd a symud ymlaen tuag at Ewrop carbon isel, datrysiadau ar sail natur ar gyfer gwynwch tiriogaethol, dŵr, deunydd crai, arsylwad Daear a threftadaeth diwylliannol er mwyn twf cynaliadwy. Mae nifer o alwadau sydd yn ffocysu ar 'wyrddlasu'r economi' a phob galwad yn ateb her penodol. Gall rhaglenni o waith gael eu lawrlwytho yma, gellir cael dyddiadau cau yn y lawrlwythiad, ond maent yn gallu newid. Yn Nhachwedd 2016 mae galwad i'w raglenni i agor.

H2020-IND-CE-2016/17 'Industry 2020 in the Circular Economy' (ar arloesi ecolegol)

H2020-SCC-2016/17 'Smart and Sustainable Cities' (ar ddinasoedd cynaliadwy drwy ddatrysiadau ar sail natur)

H2020-BG-2016-2017 'Blue growth – demonstrating an ocean of opportunities' (ar yr Arctig)

H2020-SFS-2016-2017 'Sustainable Food Security – Resilient and resource-efficient value chains' (ar Earth Observation for Africa)

H2020-LCE-2016-2017 'Competitive low-carbon energy' (ar wyddorau daear cymhwysol)

H2020-SMEInst-2016-2017 – Galwad Offeryn Busnesau Bach a Chanolig

Marie Skłodowska-Curie Actions – rhaglen ymchwil gymrodoriaeth (gan gynnwys cymrodoriaethau y tu allan i'r byd academiaidd)

Interreg – Cydweithio Rhanbarthol yn Ewrop 2014-2020

Mae INTERREG yn darparu cyllid ar gyfer prosiectau cydweithio ar draws Ewrop. Gall prosiectau partneriaeth sy'n cynnwys sefydliadau o bob rhan o Ewrop wneud cais am alwadau agored sy'n canolbwyntio ar rannu gwybodaeth a throsglwyddo profiad er mwyn gwella polisi rhanbarthol. Ceir tri llinyn i'r rhaglen:

- INTEREGG VA – cydweithredu ar draws ffiniau
- INTERREG VB – cydweithredu rhyng-genedlaethol
- INTERREG VC – cydweithredu rhyng-rhanbarthol

Y themâu ar gyfer cyfnod rhaglennu 2014-2020 yw:

- Ymchwil a Menter
- Cystadleurwydd Mentrau Bach a Chanolig
- Economi carbon isel – mae'r thema hon yn ymwneud â thrawsnewid i economi carbon isel ymhob sector. Gallai hynny ddigwydd drwy bolisiâu a fwriadwyd i godi cyfran y ffynonellau ynni adnewyddol yn y gymysgfa ynni er mwyn hybu trafndiaeth gynaliadwy aml-ddull e.e. datblygu strategaethau carbon isel rhanbarthol
- Effeithlonrwydd amgylchedd ac adnodd – mae dau faes penodol ar gael ar gyfer cydweithredu
  - gwarchod a datblygu treftadaeth naturiol a diwylliannol e.e. gwella rheolaeth parciau natur rhanbarthol
  - symud i economi sy'n effeithlon o ran adnoddau, hybu twf gwyrdd ac eco-fenter e.e. cynyddu cyfraddau ailgylchu ymysg Mentrau Bach a Chanolig.

Mae'r rhaglenni hyn bellach yn weithredol, a gwnaed galwadau'n barod; felly os oes gan eich sefydliad syniad am brosiect, a bod gennych y capasiti i ddarparu prosiect partneriaeth – yna cadwch lygad ar wefan Interreg Ewrop ar gyfer cylchoedd ariannu sy'n cael eu rhyddhau. Gall sefydliadau'r drydedd sector gysylltu â 3set@wcva.org.uk i gael cefnogaeth wrth ddatblygu cynnig am brosiect.

Rhaglen LIFE

Rhaglen LIFE yw offeryn ariannol Comisiwn Ewrop ar gyfer cefnogi prosiectau'r amgylchedd a chadwraeth byd natur ledled yr UE. Amcan cyffredinol y gronfa yw cyfrannu at weithredu a datblygu polisi a deddfwriaeth amgylcheddol a hinsawdd yr UE. Rhennir y rhaglen yn ddwy is-raglen – Amgylchedd a Gweithredu ar Hinsawdd.

Mae'r is-raglen Amgylchedd yn delio â thri maes blaenoriaeth:

- Mae prosiectau Natur a Bioamrywiaeth yn canolbwyntio ar weithredu'r Cyfarwyddyd Adar a Chynefinoedd a Strategaeth Bioamrywiaeth yr UE;
- mae prosiectau Amgylchedd ac Effeithiolrwydd Adnoddau'n canolbwyntio ar dreialu, datblygu a dangos dulliau ac atebion i heriau amgylcheddol ar draws yr UE; ac
- mae prosiectau Llywodraethiant a Gwybodaeth Amgylcheddol yn canolbwyntio ar gynyddu gwybodaeth a'i rhannu.

Mae'r is-raglen Hinsawdd yn ymwneud â'r tair blaenoriaeth hon:

- Prosiectau Addasu Hinsawdd sy'n canolbwyntio ar gynyddu gwytnwch yn wyneb newid hinsawdd;
- Prosiectau Lleihau Effaith Hinsawdd sy'n canolbwyntio ar leihau allyriadau nwy tŷ-gwydr; a
- Llywodraethiant a Gwybodaeth Hinsoddol sy'n canolbwyntio ar gynyddu gwybodaeth am faterion yn ymwneud â'r hinsawdd, a rhannu'r wybodaeth honno.

Yn unol â llythyr y Prif Ysgrifennydd i'r Trysorlys ar 12 Awst ynglŷn â dyfodol cyllid yr UE, bydd sefydliadau yn y DU sy'n gwneud cais uniongyrchol i'r Comisiwn Ewropeaidd ar sail gystadleuol ar gyfer cronfeydd LIFE yr UE yn derbyn gwarant ar gyfer taliadau o'r math gan y Trysorlys, hyd yn oed pan fydd prosiectau penodol yn parhau y tu hwnt i ymadawiad y DU o'r UE. Golyga hyn fod sefydliadau'r DU yn derbyn gwarant y bydd unrhyw rai o'r grantiau o gronfeydd LIFE yr UE a ddyfernir pan fo'r DU yn parhau i fod yn aelod-wladwriaeth yn parhau drwy gydol eu prosiectau.

Disgwylir y bydd yr alwad ar gyfer 2017 yn agor ym mis Ebrill/Mai a rhagwelir bydd y dyddiad cau ym mis Medi (gall yr amserau hyn newid). Fodd bynnag, disgwylir iddi fod yn debyg iawn i'r alwad yn 2016 ac felly mae Pwynt Cyswllt Cenedlaethol rhaglen LIFE y DU yn argymhell bod ymgeiswyr yn defnyddio Galwad LIFE 2016 a'r Rhaglen Waith Aml-Flynyddol. Mae dyddiadau cau opsiynol ar gyfer nodiadau cysyniad ar 21 Rhagfyr (gellir lawrlwytho templed ar: <http://jncc.defra.gov.uk/page-7132>). Bydd sylwadau yn cael eu dychwelyd yng nghanol/hwyr ym mis Ionawr a bydd cysyniadau yr ystyrir bod siawns uwch o lwyddiant ganddynt yn cael yr opsiwn i fynychu hyfforddiant fframwaith rhesymegol yn y gwanwyn.

Os hoffech wneud sylwadau neu ymholiadau, mae croeso i chi gysylltu drwy Bwynt Cyswllt Cenedlaethol rhaglen LIFE y DU ar: UKLIFE@jncc.gov.uk a 01733 56 26 26.

Cronfeydd Cymunedol Tirlenwi

Mae Cronfeydd Cymunedol Tirlenwi (LCF) – Cynllun Credyd Treth Tirlenwi gynt – yn gynllun blaengar sy'n galluogi gweithredwyr safleoedd tirlenwi i gyfrannu arian i Gyrrff Amgylcheddol cofrestredig i gynnal prosiectau sy'n cwrdd â'r nodau a gynhwysir yn Rheoliadau Treth Tirlenwi 1996. Mae ENTRUST yn rheoleiddio'r LCF ar ran Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi.

Dylai sefydliadau sy'n ymuno ymgeisio am gyllid drwy gyfrwng y system fynd at gyllidwr LCF, y gellir cael eu manylion ar wefan ENTRUST.

Mae pum prif faes gweithio y gellir eu hymgymryd wrth ddefnyddio arian LCF, a gelwir y rhain yn 'nodau'. Dyma'r nodau perthnasol:

- Ailgyfannu neu adfer tir na ellir ei ddefnyddio ar hyn o bryd oherwydd gweithgaredd sydd bellach wedi peidio a arferai ddigwydd yno
- Lleihau, rhwystro neu wella effeithiau llygredd sy'n ganlyniad i, neu a allai fod yn ganlyniad i weithgaredd sydd bellach wedi dod i ben
- Darparu, cynnal a chadw neu wella parc cyhoeddus neu amwynder cyhoeddus cyffredinol arall
- Cadwraeth rhywogaeth benodol neu gynefin penodol ble mae'n digwydd yn naturiol
- Trwsio, cynnal a chadw neu adfer man addoli neu safle o bwysigrwydd pensaernïol

Ewch i <http://www.entrust.org.uk/environmental-bodies/eb-search/> a chliciwch y blwch 'cyllidwyr yn unig' i weld rhestr o'r holl ffynonellau posibl gan y Gronfa Cymunedau Tirlenwi.

Trosglwyddir cyfrifoldeb am Dreth Tirlenwi newydd Cymru i'r Llywodraeth ar 1 Ebrill 2018. Mae'r trosglwyddo cyfrifoldeb hwn yn effeithio ar yr LCF yng Nghymru a fydd hefyd yn dod i ben ar ôl 31 Mawrth 2018. Am ragor o fanylion am yr LCF yng Nghymru ac am unrhyw gyhoeddiadau ynghylch olynnydd i'r LCF yng Nghymru, ewch i wefan ENTRUST os gwelwch yn dda. Mae'r cronfeydd canlynol yn darparu arian drwy gyfrwng yr LCF.

Biffa Award

Mae Gwobr Biffa'n cynnig grantiau rhwng £10,000 a £75,000 ar gyfer prosiectau cymunedol sydd o fewn i gylch penodol o waith Biffa ar hyn o bryd, gan weithio ar un o'r themâu canlynol: Ailadeiladu Bioamrywiaeth, Adeiladau Cymunedol neu Hamdden. Dylai prosiectau fod er budd y gymuned neu'r amgylchedd. I gael meini prawf cyllid llawn ac i gael mynediad i'r ffurflen gais ar lein, ewch i wefan Gwobr Biffa. Ariennir prosiectau Cyfleusterau Diwylliannol drwy gyfrwng Cymdeithas yr Amgueddfeydd Annibynnol bellach.

Cory Environmental Trust in Britain

Mae'r Ymddiriedolaeth hon yn dyfarnu grantiau o dan delerau Cronfeydd Cymunedau Tirlenwi. Mae'n croesawu cynigion i helpu CETB i fodloni ei hamcanion a gwella'r amgylchedd i gymunedau sy'n byw ac yn gweithio yng nghyffiniau safle tirlenwi Cory ac sy'n gweithredu yn Wrecsam ac Abertawe ar hyn o bryd. Mae gweithgareddau cymwys yn cynnwys gwella neuaddau cymunedol, creu ardaloedd chwarae newydd i blant, adfer mannau gwyrdd a chynefinoedd, a gwella cyfleusterau chwaraeon cymunedol a hamdden. Nid oes gan CETB uchafswm o ran grantiau a ddyfernir, ond rhoddir ffigur o £50,000 fel canllaw. Y dyddiad **9 Rhagfyr 2016**.

Ymddiriedolaeth Amgylcheddol Veolia

Mae Ymddiriedolaeth Amgylcheddol Veolia'n darparu cefnogaeth a chyllid drwy Gronfa Cymunedau Tirlenwi i brosiectau cymunedol ac amgylcheddol ar draws Cymru a Lloegr. Ers 1997, mae Veolia wedi cefnogi'r ymddiriedolaeth gyda chyfraniadau o dros £67 miliwn, gan ei galluogi i ddyfarnu 2,070 o grantiau i brosiectau. Mae'r mathau o brosiectau a gefnogir gan yr ymddiriedolaeth yn cynnwys gwella adeiladau cymunedol neu greu rhai newydd, gwella parciau a llwybrau, gosod cyfleusterau chwarae a hamdden, gwella gwarchodfeydd natur, a gwneud gwaith i gefnogi bioamrywiaeth. Bydd angen i ymgeiswyr edrych ar y meini prawf cymhwysedd sy'n berthnasol i'w lleoliad a'r meini prawf eraill cyn cyflwyno cais. Mae'r broses ymgeisio yn cynnwys dwy ran a cheir manylion ar wefan yr ymddiriedolaeth www.veoliatrust.org.

Cronfa Gweithredu yn y Gymuned FCC WREN

Gweinyddir y Gronfa gan WREN a gall ariannu ystod eang o brosiectau o dan Wrthrych D o'r Gronfa Cymunedau Tirlenwi - Darparu, cynnal a chadw neu wella parc cyhoeddus neu amwynder cyhoeddus cyffredinol arall. Mae WREN yn diffinio amwynder cyhoeddus fel rhywbeth y gall cymuned fanteisio arno a'i ddefnyddio at ddibenion hamdden. Mae cyllid ar gael sy'n werth rhwng £2,000 a £50,000. Rhaid i brosiectau gael eu lleoli o fewn 10 milltir i safle tirlenwi Amgylcheddol FCC yn ardaloedd gweithredu WREN yng Nghymru a Lloegr a bod ar gael i'r cyhoedd. Gall sefydliadau cymunedol, grwpiau gwirfoddol, elusennau, sefydliadau dielw a grwpiau wneud cais am arian ar yr amod bod cyfansoddiad ffurfiol a chyfrif banc ganddynt. Gall awdurdodau lleol wneud cais hefyd. Dyddiadau cau nesaf ar gyfer ceisiadau: **Dyddiadau cau nesaf:**
FCC CAF 2017-1 Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ceisiadau awdurdodedig yw **5pm ar 22 Chwefror 2017**.

Wedyn bydd y rowndiau yn agor dwy wythnos ar ôl y dyddiad cau blaenorol:

- Rownd FCC SAF 2017-2 **5pm dydd Mercher, 24 Mai 2017**
- Rownd FCC SAF 2017-3 **5pm dydd Mercher, 23 Awst 2017**
- Rownd FCC SAF 2017-4 **5pm dydd Mercher, 22 Tachwedd 2017**

Prosiect Viridor a Chronfa Gymunedol Prosiect Gwyrdd

Gall Cronfa Gymunedol Viridor a Phrosiect Gwyrdd ddarparu cymorth ariannol i fentrau cymunedol sy'n gweithredu yn ardaloedd yr Awdurdodau Lleol sy'n ffurfio Prosiect Gwyrdd: Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili, Cyngor Dinas Caerdydd, Cyngor Sir Fynwy, Cyngor Dinas Casnewydd a Chyngor Bro Morgannwg. O Ebrill 2016, bydd £50,000 ar gael bob blwyddyn am 25 mlynedd. Mae hyn yn cynrychioli tymor cytundeb Prosiect Gwyrdd ar gyfer Viridor, i brosesu trin gwastraff sy'n weddill (nad yw'n gallu cael ei ailgylchu) yng Nghyfleuster Adfer Egni Parc Trident, Caerdydd. Dyfernir arian i brosiectau ar sail set o feini prawf a seilir ar gynaliadwyedd, angen lleol, cynhwysiant cymunedol, gwerth am arian ac addysg. Gallwch weld dogfen ganllaw'r gronfa yma i gael rhagor o wybodaeth.

Cynllun Grant Mannau Addoli Rhestredig

Mae'r Cynllun Grant Mannau Addoli Rhestredig yn cael ei reoli gan yr Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon ac mae'n rhoi arian ar ôl i waith gael ei wneud i dalu am y TAW a ddaeth yn ddyledus ar atgyweirio a gwneud newidiadau i'r adeiladau rhestredig hynny a ddefnyddir yn bennaf ar gyfer addoli cyhoeddus (lleiafswm gwerth gwaith cymwys £1000 – er y gellir cyflwyno un cais ble mae gwerth y gwaith cymwys yn digwydd bod rhwng £500-£1000 mewn unrhyw gyfnod penodedig o 12 mis). Mae gan y cynllun gyllideb benodedig flynyddol a hysbyseb ar wefan Cynllun Grant LPW bob blwyddyn. Cadarnhawyd y bydd y cynllun yn cael ei gyllido tan fis Mawrth 2020. Gellir llenwi ceisiadau ar lein neu drwy'r post. Gellir gweld manylion llawn y cynllun ar y wefan swyddogol: <http://www.lpwscheme.org.uk>

Cynllun Grant Fan Plygio-i-mewn

Mae'r fenter hon gan y Llywodraeth Ganolog yn galluogi modurwyr sy'n prynu fan gymwys ag allyriadau isel iawn i gael grant o 20% tuag at gost y cerbyd, hyd at uchafswm o £8,000. Lluniwyd y grant fan plygio-i-mewn er mwyn helpu i wneud costau gydol oes fan gymwys yn fwy cyson â faniau petrol neu ddiesel tebyg. Gall defnyddwyr preifat a busnesau fanteisio ar y grant hwn.

Re:Fit Cymru

Rhaglen gan Lywodraeth Cymru (a ddechreuwyd yn Ebrill 2016) yw Re:fit Cymru i gefnogi sefydliadau yn y sector cyhoeddus yng Nghymru i nodi, datblygu a darparu effeithiolrwydd ynni a dŵr neu brosiectau adnewyddadwy sy'n ymwneud ag adeiladu gydag arbedion blynyddol gwarantedig a mesuredig. Mae Re:fit Cymru ar gael i'r sector cyhoeddus yng Nghymru yn unig. Mae Re:fit Cymru yn defnyddio fframwaith llwyddiannus Re:fit y DU, sy'n cydymffurfio â Chyfnodolyn Swyddogol yr Undeb Ewropeaidd ac sydd wedi bod yn fuddiol i'r sector cyhoeddus yn y DU ers 2010. Mae rhaglen Re:fit Cymru yn darparu cefnogaeth broffesiynol sylweddol i'r sector cyhoeddus yng Nghymru drwy gydol eu prosiectau, drwy Uned Gweithredu'r Rhaglen a'r Tîm Cymorth Technegol. Mae'r gefnogaeth hon yn helpu sefydliadau sy'n brin o adnoddau a chyllid.

Er mwyn elwa ar Re:fit Cymru, mae sefydliadau'r sector cyhoeddus yng Nghymru yn arwyddo Cytundeb Mynediad a Chytundeb Cefnogi Cleientiaid, ac yn talu cyfraniad nominal o £10,000 (a delir ar ôl cyflawni'r prosiect) ar gyfer y costau sy'n gysylltiedig â'r gefnogaeth broffesiynol a roddir iddynt. Mae'r cyfraniad hwn yn cyfateb i ffracsiwn o werth gwirioneddol y gefnogaeth a dderbynnir gan bob sefydliad. Er mwyn ariannu Re:fit Cymru, gwnaeth Llywodraeth Cymru sicrhau arian grant gan Gymorth Ynni Lleol Ewrop (ELENA), a weinyddir gan Fanc Buddsoddi Ewrop (EIB).

Mae Re:fit Cymru yn gweithio'n agos gyda Thwf Gwyrdd Cymru a rhaglenni Llywodraeth Cymru eraill, gan gynnwys 'Rhaglen Gyllido Cymru', sy'n cynnig benthyciadau 0% buddsoddi i arbed, a benthyciadau Salix.

Bydd Re:fit Cymru yn darparu cefnogaeth drwy:

- Ymgysylltu â rhanddeiliaid i sicrhau ymrwymiad sefydliadol
- Datblygu strategol a phrosiectau gan gynnwys meincnodi i nodi cyfleoedd i wneud arbedion ar gyfer buddsoddi

- Cefnogaeth caffel a chyfreithiol
- Cyngor technegol gan gynnwys cefnogaeth mesur a gwirio
- Mynediad i fframwaith sector cyhoeddus ar draws y DU
- Cefnogaeth wrth i'r prosiect fynd yn ei flaen.

Yn gryno, mae'r prif fanteision o ddefnyddio Re:fit Cymru fel a ganlyn:

1. Llywodraeth Cymru, rhaglen a gefnogir yn llawn gan dîm arbenigol
2. Mae'n defnyddio fframwaith cadarn a phroffedig Re:fit y DU
3. Mae'n galluogi'r sector cyhoeddus yng Nghymru i fynd i'r afael yn gyflym â phrosiectau ynni/dŵr/costau / lleihau/cynnal carbon neu greu incwm ar raddfa fawr fesul cam – gydag adnoddau cyfyngedig
4. Mae'n cynnig arbedion gwarantedig, y gellir eu mesur a'u gwirio, sy'n trosglwyddo'r risg i'r darparwyr gwasanaeth, bob blwyddyn
5. Benthyciad sero % a chyllid grant ar gael gan Raglen Gyllido Cymru
6. Mae sefydliadau dim ond yn cyfrannu £10k tuag at becyn cymorth helaeth Uned Gweithredu'r Rhaglen a chymorth technegol, sy'n cael ei dalu'n hwyrach yn ystod cyfnod darparu'r prosiect. Rhoddir £2k er mwyn cefnogi camau pellach o'r prosiect.
7. Hyrwyddo ac integreiddio'r gadwyn gyflenwi ar gyfer cyfleoedd prosiect.

Os ydych chi'n dod o sefydliad yn y sector cyhoeddus yng Nghymru a hoffech wybod mwy am sut y gall Re:fit Cymru fod o fudd i chi, cysylltwch â Glyn Mountford neu Tristan Oliver ar: refitcymru@wales.gsi.gov.uk

Cymunedau Gwledig – Rhaglen Datblygu Gwledig 2014-2020

Mae Cymunedau Gwledig – Rhaglen Datblygu Gwledig 2014-2020 Llywodraeth Cymru yn rhaglen 7 blynedd dan y rhaglen European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) a ariennir gan yr Undeb Ewropeaidd a Llywodraeth Cymru. Ei nod yw gwella cydnheredd a hybu newid trawsffurfiol ym maes amaeth, coedwigaeth a chymunedau gwledig. Bydd y gronfa yn dod â bron 1 biliwn i'r Gymru wledig a bydd yn cefnogi gweithgareddau er mwyn gwella cystadleurwydd yn y sector amaeth a choedwigaeth; diogelu a gwella'r amgylchfyd gwledig; a meithrin busnesau gwledig cystadleuol a chynaliadwy a chymunedau gwledig llewyrchus.

Mae 6 o gynlluniau newydd wedi eu datblygu drwy'r CDG (hefyd eraill sydd wedi eu cynnwys o'r rhaglen olaf) a fydd yn cael eu defnyddio i benodi arian ar gyfer prosiectau addas drwy alwadau o fynegiadau o ddiddordeb, y cynlluniau yma yw:

Cynllun	Dyddiad Cau	Gwybodaeth
Cynllun Buddsoddiad Busnes Bwyd	18 Ionawr 2017	Mae Cynllun Buddsoddiad Busnes Bwyd (FBIS) wedi cael ei gynllunio i helpu prif gynhyrchwyr o gynnyrch amaethyddol a busnesau sy'n gwneud gweithgareddau prosesu cam cyntaf, a/neu ailgam yng Nghymru. Gall y cynllun ddarparu buddsoddiad cyfalaf a chefnogaeth arall i brosiectau lle bo o leiaf 90% o gynnyrch amaethyddol cymwys yn cael eu prosesu.
Cronfa Datblygu Cymunedau Gwledig	Dyddiadau nesaf i'w cadarnhau.	Mae Cronfa Datblygu Cymunedau Gwledig (RCDF) yn cynnig grantiau sydd yn cael eu targedu yn y lle cyntaf at Grwpiau Gweithredu Lleol LEADER a sefydliadau eraill wedi eu seilio yn y gymuned Bydd y grantiau yn darparu arian am ystod eang o weithgareddau i helpu cwrdd ag anghenion lleol ac i gryfhau cymunedau fel y gallant dyfu a llwyddo.

Cynllun Rheolaeth Cynaliadwy	30 November 2016	Bydd y Cynllun Rheolaeth Cynaliadwy yn darparu cefnogaeth ariannol am ystod o weithgareddau a fydd yn gwella rheolaeth ein hadnoddau naturiol ac o wneud hynny cyfrannu at les Cymunedau gwledig. Cynigai'r cynllun grantiau i grwpiau cydweithredol sy'n chwilio am: wella ein hadnoddau naturiol a'r lles maent yn eu darparu. Gweithredu er mwyn lleihau allyriadau nwy tŷ gwydr, gwella busnes a gwytnwch cymunedau i effeithiau newid hinsawdd.
Cynllun Cynhyrchu Cynaliadwy	Grant Dyddiadau nesaf i'w cadarnhau	Mae'r Cynllun Grant Cynhyrchu Cynaliadwy (SPG) yn becyn cefnogi grant cyfalaf wedi ei anelu at ffermwyr yng Nghymru. Rydym wedi cynllunio'r cynllun yma i helpu ffermwyr wella perfformiad amgylcheddol ac economaidd o'u safle amaethyddol yn unol â gweledigaeth Llywodraeth Cymru a'r diwydiant amaeth yng Nghymru am fusnesau fferm mwy cynaliadwy, proffidiol a chryf.
Cynllun Buddsoddiad Busnes Coed	Dyddiadau nesaf i'w cadarnhau	Mae'r Cynllun Buddsoddiad Busnes Coed yn darparu arian am fuddsoddiadau cyfalaf sy'n ychwanegu gwerth i goedwigoedd wrth alluogi gweithgareddau rheolaeth coedwigoedd, cynaeafu pren a/neu brosesu coed. Mae'r cynllun yn agored i berchnogion coedwigoedd preifat, awdurdodau lleol, rhai perchnogion coedwig yn y sector cyhoeddus a busnesau bach/ maint canolig (SMEs) a sefydliadau cymunedol neu gontractwyr coedwigoedd.
Cynllun Datblygu Cydweithrediad a Chadwyn Gyflenwol	19 Rhagfyr 2016	Cefnogaeth ar gyfer gweithgareddau cydweithredol ar draws y sectorau amaeth, bwyd a choedwigoedd. Mae'r Cynllun Datblygu Cydweithrediad a Chadwyn Gyflenwol (C&SCDS) wedi ei gynllunio i helpu gwneud pethau newydd i ddigwydd. Bydd yn darparu cefnogaeth ar gyfer ystod eang o faterion ac ar gyfer pob agwedd o'r prosiect, o'r camau cyntaf i ledaenu a gwerthuso. Ni all y cynllun gefnogi gweithgareddau ar y cyd sydd yn cymryd lle yn barod ond mae'n cefnogi grŵp sydd eisoes yn bodoli mewn ymgymryd â phrosiect newydd ar y cyd.
Cynllun Cydweithio i Gynllunio Coedwigaeth	30 Ebrill 2017	Mae'r cynllun hwn yn annog cynllunio i greu coetir llydanddail a chonifferaidd. Trwy roi cymorth ariannol ar gyfer amrywiaeth o weithgareddau a fydd yn cefnogi'r nod hwn a thrwy hynny: <ul style="list-style-type: none"> • gwella'r gwaith o reoli ein hadnoddau naturiol • cyfrannu at les ein cymunedau gwledig. Nod y Cynllun Cydweithio i Gynllunio Coedwigaeth yw cefnogi cynigion sy'n ceisio hwylyso, datblygu neu sefydlu cydweithrediaidau

		<p>a gweithgareddau newydd, a helpu cydweithrediadau newydd posibl i ddatblygu cynigion ar gyfer prosiectau.</p> <p>Mae enghreifftiau o weithgareddau sy'n gymwys o dan y cynllun yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datblygu a chydlynu grwpiau cydweithredol • cyfathrebu a gweithgareddau lledaenu • astudiaethau technegol a dichonolrwydd • gweithgareddau monitro a gwerthuso.
--	--	--

Glastir

Glastir yw'r cynllun rheoli tir cynaliadwy a ddefnyddir gan Lywodraeth Cymru a'r UE i gynnig cefnogaeth ariannol i ffermwyr a rheolwyr tir.

Mae Glastir yn talu i ddarparu nwyddau amgylcheddol penodol a gwasanaethau sy'n anelu at:

- mynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd
- gwella rheoli dŵr
- cynnal a chadw a gwella bioamrywiaeth.

Mae wedi'i gynllunio i gyflawni canlyniadau mesuradwy ar lefel fferm a thirwedd mewn modd cost-effeithiol.

Mae Cynllun Grantiau Bach Glastir i fod i agor rownd ariannu ym mis Rhagfyr 2016. Cewch fwy o wybodaeth am Glastir [yma](#).

Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri – Y Gronfa Prosiectau Cymunedol Bach

Cronfa datblygu cynaliadwy o £200,000 y flwyddyn sy'n cael ei gweinyddu gan Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri ar ran Llywodraeth Cymru yw'r Gronfa Prosiectau Cymunedol Bach. Mae'r gronfa yn cefnogi prosiectau a fydd yn gwella ansawdd bywyd yn y Parc Cenedlaethol. Nid oes unrhyw gyfyngiadau o ran pwy all wneud cais am arian; fodd bynnag, gall unigolion neu fusnesau unigol fod yn rhai sy'n elwa dim ond os bydd eu prosiect yn dangos budd amlwg i'r gymuned ehangach. Mae dau gynllun grant ar gael: grantiau bach sy'n is na £1,000 a grantiau mwy dros £1,000.

Fodd bynnag, nodwch fod y Gronfa Prosiectau Cymunedol Bach ar fin cael ei disodli gan Gronfa Partneriaeth Eryri, a bydd rhagor o fanylion ar gael pan fydd y gronfa newydd yn cael ei sefydlu yn y dyfodol agos

Arian y Loteri

Loteri Genedlaethol

Rhoddir arian y Loteri Genedlaethol gan 12 o sefydliadau annibynnol, ac mae pob un ohonynt yn meddu ar wybodaeth arbenigol o'u sectorau i gefnogi Achosion Da y Loteri, sef y celfyddydau, elusennau a grwpiau gwirfoddol, treftadaeth, iechyd, addysg, yr amgylchedd a chwaraeon.

Y Gronfa Loteri Fawr

Y Gronfa Loteri Fawr (BIG) yw'r mwyaf o holl ddosbarthwyr arian y Loteri ac mae'n gyfrifol am ddosbarthu 40 y cant o arian achosion da y Loteri. Mae BIG yn cefnogi grwpiau cymunedol ac i brosiectau sy'n gwella iechyd, addysg a'r amgylchedd. Yng Nghymru mae amrywiaeth o raglenni, a disgrifir y rhai mwyaf perthnasol isod.

Arian i Bawb (Cymru)

Mae Arian i Bawb yn darparu ffordd gyflym a hawdd o gael grantiau bach y Loteri Genedlaethol sy'n werth rhwng £500 a £5,000 ar gyfer prosiectau sy'n ceisio helpu i wella cymunedau lleol a bywydau pobl sydd â'r angen mwyaf. Mae'n agored i grwpiau cymunedol, grwpiau dielw, Cynghorau Cymuned a Thref, cyrff lechyd ac ysgolion. Mae'r rhaglen yn annog ystod eang o brosiectau cymunedol, iechyd, addysgol ac amgylcheddol sy'n galluogi gweithgarwch cymunedol, yn ehangu mynediad a chyfranogiad, yn gwella sgiliau a chreadigrwydd neu'n gwella ansawdd bywyd pobl yn eu hardal yn gyffredinol. Gellir cyflwyno ceisiadau unrhyw bryd.

Cronfa Dreftadaeth y Loteri

Mae Cronfa Dreftadaeth y Loteri yn cynnal ac yn trawsnewid treftadaeth ar raddfa eang drwy fuddsoddiadau arloesol mewn prosiectau sy'n cael effaith barhaol ar bobl a llefydd. **Mae'n awyddus i annog prosiectau y gellir eu hariannu'n haws o'r sector treftadaeth naturiol a gall gwasanaeth cymorth Catalyst Cymru roi cyngor a chymorth i gael gafael ar grantiau Cronfa Dreftadaeth y Loteri.** Mae Cronfa Dreftadaeth y Loteri yn dyfarnu ystod o grantiau sy'n werth £3,000 a mwy drwy'r rhaglenni a ganlyn. Mae gan bob rhaglen feini prawf, prosesau gwneud cais a dyddiadau cau gwahanol.

Grantiau Cychwyn

(£3,000 - £10,000) Wedi'u hanelu at helpu i greu sefydliadau newydd i ofalu am dreftadaeth neu i ddenu diddordeb pobl ynddi neu i gefnogi grwpiau sydd eisoes yn bodoli i ymgymryd â chyfrifoldebau newydd ar gyfer treftadaeth. Gellir cyflwyno ceisiadau ar unrhyw adeg.

Rhannu Treftadaeth

(£3,000 i £10,000) Yn ymchwilio i dreftadaeth gymunedol gan amrywio o gofnodi atgofion i warchod bywyd gwyllt. Disgrifir y rhaglen fel un syml, gyda ffurflen gais fer a phenderfyniad cyflym.

Gwreiddiau Ifanc

(£10,000 i £50,000) Mae'r rhaglen hon ar gyfer prosiectau sy'n helpu pobl ifanc rhwng 11 a 25 oed i ymchwilio i'w treftadaeth, o fannau gwyrdd, amgueddfeydd, a safleoedd hanesyddol i iaith, atgofion lleol a diwylliant ieuentid.

Cronfa Drawsnewid

(£10,000 i £100,000) Mae cyllid trawsnewid ar gael i sefydliadau'r DU sydd am gyflawni newid strategol sylweddol er mwyn dod yn fwy cadarn a chynnal rheolaeth well dros dreftadaeth yn yr hirdymor. Gall hyn fod trwy ddysgu sgiliau neu wybodaeth newydd, neu drwy fodolau newydd ar gyfer llywodraethu, arweinyddiaeth, busnes a chreu incwm. Er mwyn bod yn gymwys, rhaid ichi fod yn sefydliad – neu bartner gweithredol mewn grŵp cydweithredol o sefydliadau – sy'n cael ei ariannu gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri neu wedi derbyn cyllid ganddi yn y gorffennol.

Ein Treftadaeth

(£10,000 i £100,000) Mae'r rhaglen ar agor i sefydliadau dielw, perchnogion preifat sefydliadau treftadaeth a phartneriaethau i ddiogelu a rhannu pob agwedd ar dreftadaeth yn amrywio o atgofion personol a thraddodiadau diwylliannol i safleoedd archaeolegol, casgliadau amgueddfeydd a bywyd gwyllt prin. Os bydd unigolion neu sefydliadau dielw yn gysylltiedig â hyn, rhaid i fudd y cyhoedd o'r prosiect fod yn fwy nag unrhyw ennill preifat.

Grantiau Treftadaeth

P'un a ydych chi eisiau achub adeilad hanesyddol, rhoi bywyd newydd i gasgliad, neu gofnodi hanesion pobl, gall Grantiau Treftadaeth eich helpu gyda grantiau dros £100,000. Gall y rhaglen eich helpu i ddechrau cloddiaid archeolegol, helpu pobl i ddysgu sgiliau traddodiadol a gollwyd amser maith yn ôl, gofalu am rywogaethau a chynefinoedd prin, a llawer mwy.

Grantiau ar gyfer Mannau Addoli (Cymru)

(O £10,000 i £250,000) Mae arian ar gael ar gyfer gwaith atgyweirio brys ar lefel uchel i fannau addoli rhestredig ac fel rhan o hyn bydd hefyd yn ariannu gwelliannau i gyfleusterau a gwaith sy'n helpu mwy o bobl i ymwneud â'r adeiladau hyn. Rheolir y cynllun ar wahân ym mhob un o'r pedair gwlad sy'n rhan o'r DU.

Menter Treftadaeth Treflun

(£100,000 i £2 filiwn) Mae'r rhaglen Treftadaeth Treflun yn helpu cymunedau i adfywio trefi o amddifadedd ledled y DU drwy wella eu hamgylchedd hanesyddol adeiledig.

Partneriaethau Tirwedd

(£100,000 i £3 miliwn) Mae'r rhaglen Partneriaethau Tirwedd ar gyfer cynlluniau wedi'u harwain gan bartneriaethau o fuddiannau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol sy'n anelu at warchod ardaloedd sydd â nodwedd nodedig ar y dirwedd ledled y DU. Dyddiad Cau blynyddol o 31 Mai.

Parciau i Bobl

(£100,000 i £5 miliwn) Mae Parciau i Bobl yn cefnogi'r gwaith o adfywio parciau cyhoeddus cynlluniedig trefol neu barciau gwledig cyhoeddus gan gynnwys gwarchod eu treftadaeth, tirwedd, rhywogaethau â blaenoriaeth, cynefinoedd ac atgofion cysylltiedig (e.e. coed hynafol). Mae'r diffiniad hwn yn cynnwys parciau trefol, parciau gwledig, gerddi, sgwariau a gerddi promenâd glan y môr. Mae'r gronfa hefyd yn cefnogi mynwentydd a chladdfeydd. Y dyddiad cau nesaf yw 1 Medi 2016.

Menter Treftadaeth

(£100,000 i £5 miliwn) – gall Menter Treftadaeth helpu cymunedau i atgyweirio lleoedd hanesyddol sy'n dadfeilio, gan roi iddyn nhw ddibenion newydd a chynhyrchiol. Drwy ariannu'r costau atgyweirio a gwneud yr adeiladau hyn yn hyfyw yn fasnachol, nod y gronfa yw anadlu bywyd newydd i mewn i safleoedd gwag a galluogi sefydliadau dielw i weithio gyda phartneriaid preifat er mwyn creu twf economaidd, a chreu swyddi a chyfleoedd yn y manau hynny sydd eu hangen fwyaf.

Menter Treftadaeth Treflun

£100,000 i £2 miliwn – mae'r rhaglen Treftadaeth Treflun yn helpu cymunedau i adfywio trefi a dinasoedd difreintiedig ledled y DU drwy wella eu hamgylchedd hanesyddol adeiledig.

Rhaglen Pobl a Lleoedd

Bydd y rhaglen hon yn ariannu prosiectau sy'n galluogi pobl i weithio gyda'i gilydd i greu cymunedau cryf, cyfiawnder cyhoeddus a gwell amgylcheddau gwledig a threfol yng Nghymru. Y nod yw galluogi trigolion lleol i droi eu cymunedau lleol yn lleoedd gwell i fyw ynddynt. Mae grantiau sy'n werth rhwng £5,000 ac £1 filiwn ar gael i sefydliadau'r sectorau gwirfoddol, cymunedol neu gyhoeddus sydd naill ai'n gweithio ar wahân neu gyda'i gilydd. Gall cynghorau ysgolion a chymuned hefyd gyflwyno cais cyn belled â bod y prosiect yn ychwanegol at y gwasanaethau y talwyd amdanynt gan drethi. Gellir cyflwyno ceisiadau unrhyw bryd.

Adnoddau Defnyddiol a Chymorth

Environet

Mae Environet Cymru yma i gefnogi staff, gwirfoddolwyr ac ymddiriedolwyr o unrhyw grŵp cymunedol neu sefydliad trydydd sector yng Nghymru sydd am ddechrau prosiect amgylcheddol neu i ddatblygu prosiect sydd yn bodoli'n barod ymhellach

Beth sydd ar gael?

Mae Cymunedau a chyrrff trydydd sector yn barod yn chwarae rôl allweddol yn codi ymwybyddiaeth am, ac yn gweithredu ar, rhai o'n heriau mwyaf amgylcheddol pwysig fel newid hinsawdd, colli rhywogaeth a defnydd adnoddau anghynnaladwy. Maent hefyd yn ffurfio adnodd o wybodaeth ffantastig, syniadau a dysgu sydd yn gallu ysbrydoli a chefnogi eraill i ddatblygu gweithgareddau amgylcheddol hefyd.

Mae Environet Cymru yn bwriadu rhannu a hyrwyddo'r dysgu yma drwy rwydweithio, digwyddiadau rhanbarthol a chefnogaeth ar-lein a dros y ffon.

Rydym hefyd yn cynnig cefnogaeth cyd-drefniant i ddatblygiad prosiect rhanbarthol neu genedlaethol a helpu grwpiau neu bartneriaethau i archwilio'r posibilïad o geisio am ariannu ar raddfa fwy

Gyda'i gilydd, hyd yn oed gyda gweithrediadau bychain, gyda'r cyngor a'r gefnogaeth gywir, gall gael effaith anferthol, felly dewch i gysylltiad heddiw!

Dewch i gysylltiad:

Os oes gennych syniad penodol ar gyfer prosiect amgylcheddol yr hoffech ei ddechrau neu i ddarganfod partneriaid, adnoddau neu gronfeydd - yna dewch i gysylltiad os gwelwch yn dda. Byddem wrth ein bodd yn clywed oddi wrthyhch! E-bost: environet@wcva.org.uk

The Arthur Rank Centre

Mae'r Ganolfan yn ymrwymedig i gefnogi'r gymuned wledig, ac mae wedi sefydlu 'Computers for Rural People' i gynnig cyfrifiaduron am gost isel iawn er mwyn annog pobl sy'n byw mewn man gwledig anghysbell i ymuno â'r byd digidol. Mae hefyd yn cynnig adnoddau eraill a ddisgrifir yn ddefnyddiol i gymunedau gwledig.

B&Q

Mae pob siop B&C yn gweithredu cynllun aildefnyddio gan y gymuned a thrwy'r cynllun hwn gall ysgolion lleol, sefydliadau addysg arall a grwpiau cymunedol elwa o roddion sy'n cynnwys cynhyrchion na ellir eu gwerthu a defnyddiau i'w haildefnyddio.

Cyfleoedd gyda Busnes yn y Gymuned

Busnes yn y Gymuned (Business in the Community (BITC) Cymru) yw Rhwydwaith Fusnes Gyfrifol y Tywysog yng Nghymru. Ni yw'r elusen a arweinir gan fusnes sy'n gweithio gyda busnesau o bob maint ac ymhob sector er mwyn eu helpu i fanteisio i'r eithaf ar fanteision masnachol arferion busnes cyfrifol; ac ar yr un pryd wneud gwahaniaeth go iawn i bobl, economi ac amgylchedd Cymru. Ar hyn o bryd mae gennym gyfleoedd ble gall sefydliadau cymunedol elwa o gefnogaeth fusnes rhad ac am ddim, a sgiliau, brwdfrydedd ac egni gwirfoddolwyr o blith cyflogaion. Os oes gan eich elusen neu grŵp cymunedol brosiect y gellir ei gwblhau mewn diwrnod gan dîm o wirfoddolwyr – hoffem glywed oddi wrthyhch!. Gall timau amrywio mewn maint rhwng 10_50 o bobl, yn dibynnu ar faint sydd eu hangen arnoch, Er bod rhyw gymaint o godi arian yn bosib, rydym ni'n chwilio am brosiectau ble gall gwirfoddolwyr rannu'u hamser, eu gwybodaeth a'u harbenigedd yn y bôn, yn hytrach na gwneud cyfraniad ariannol.

Dyma'r math o brosiectau y gellid eu cynnwys:

- Trefnu a chynnal gweithdai a gweithgareddau sgiliau
- Gwneud ystafell gymunedol yn fwy croesawgar a deniadol (e.e. creu murluniau a gwella'r lle)
- Harddu gofod allanol (e.e. creu gardd synhwyrau, datblygu patshyn llysiâu neu wely blodau, creu llwybr)

Os oes gennych chi syniad, neu os hoffech drafod rhywbeth gyda ni, cysylltwch os gwelwch yn dda â: Simon Walters o'r Tîm Cymunedol yn BITC Cymru ar 029 2078 0050 neu e-bostiwch simon.walters@bitc.org.uk

Coed Cymru

Mae Coed Cymru'n rhoi cymorth a chynghor rhad ac am ddim ar reoli coedwigoedd yn sensitif a defnyddio cynnyrch coedwigoedd mewn modd cynaliadwy. Mae'n cwmpasu'r sbectwm cyfan o dyfu coed newydd hyd at gynnyrch pren caled o Gymru sydd o safon uchel. Bwriad cyffredinol Coed Cymru yw bod yn hyrwyddwr ac yn gorff ymgyrchol ar gyfer coedwigoedd colddail yng Nghymru a gweithredu fel catalydd i greu budd amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol drwy reoli coedwigoedd yn gynaliadwy. Rhoddir cynghor i bartïon â diddordeb ledled Cymru, gan gynnwys perchnogion coedwigoedd, ffermwyr, proseswyr pren, cadwraethwyr, pobl leol, cymunedau, a'r rheiny sy'n ymwneud â chyflogi mewn ardaloedd gwledig, twristiaeth a hamdden. Mae Coed Cymru hefyd yn gwneud gweithgareddau sy'n ymwneud ag ymchwil a datblygiad, cymorth technegol, addysg a hyfforddiant, ac ymgyrch i ymgorffori traddodiad coedwigol ym mywyd cymdeithasol a masnachol Cymru.

Ynni Lleol

Mae Ynni Lleol yn galluogi cymunedau lleol i gydweithio er mwyn crynhoi'r cynhyrchiant ynni sy'n eiddo lleol a rheoli galw lleol er mwyn lleihau biliau ac allyriadau carbon – [darllenwch ragor yma](#). Mae Ynni Lleol o'r farn y dylai cymunedau elwa o symud eu defnydd o ynni i adegau rhatach o'r dydd a'i unioni â chynhyrchu lleol. Os oes gennych chi brosiect ynni lleol neu os oes gennych ddiddordeb yn y syniad, [cysylltwch](#) os gwelwch yn dda, a [gofynnwch am y cylchlythyr](#).

Federation of City Farms and Community Gardens

Mae'r FCFCG yn rhoi cefnogaeth i unrhyw un sy'n ymuno ag eraill yn eu cymdogaeth i greu a meithrin ardal werdd er budd eu cymuned. Mae ystod eang o wybodaeth a chynghor defnyddiol i'w gael ar-lein ar gyfer [tyfwyr cymunedol yng Nghymru](#). Mae'r FCFCG hefyd yn rheoli'r **Gwasanaeth Cynghori ar Dir Cymunedol Community (Land Advisory Service in Wales (CLAS Cymru))** a'i nod yw cynorthwyo grwpiau tyfu cymunedol, tîrfeddianwyr – ynghyd ag eraill sy'n ymwneud â hygyrchedd tir – i weithio gyda'i gilydd er mwyn sicrhau bod mwy o dir ar gael ar gyfer tyfu cymunedol. [Tyfu Gyda'n Gilydd/Growing Together](#) – prosiect a luniwyd gyda'r bwriad o helpu prosiectau tyfu cymunedol i ddod yn fwy cynaliadwy yn ariannol.

Arfer Da Cymru

Porth mynediad ar-lein sengl i arfer da a gwybodaeth gan wasanaethau cyhoeddus yng Nghymru yw Arfer Da Cymru.

HIPPOWASTE Grants up for Grabs

Mae'r cynllun 'Grants up for Grabs' yn cynnig help i waredu gwastraff am ddim yn dilyn ceisiadau gan elusennau, grwpiau cymunedol a sefydliadau o bob rhan o'r DU sy'n ysbrydoli parch at yr amgylchedd neu sy'n cael effaith gadarnhaol ar y gymuned.

In Kind Direct

Elusen gofrestredig yw In Kind Direct a sefydlwyd gan Dywysog Cymru yn 1996 i weithredu fel system glirio ar gyfer nwyddau dros ben o'r sector corfforaethol. Mae'r nwyddau hyn yn cael eu hanfon at achosion da yn y sector gwirfoddol wedi hynny. Nod In Kind Direct yw cynyddu'r llif o nwyddau i elusennau'r DU, gan helpu pobl sydd mewn angen, yn y DU a thramor. Mae'n gwneud hyn drwy gynnig nwyddau cost isel i sefydliadau o fewn y sector gwirfoddol. Mae sefydliadau sydd wedi'u cofrestru â'r nawdd yn derbyn rhestr bob mis o'r nwyddau sydd ar gael. Yna gall eitemau gael eu harchebu o'r rhestr.

A ydych chi'n gwneud pethau yn 'Ffordd Natur'?

Mae gofalu am natur yn ein cartrefi a'n gerddi yn un peth, ond sut rydym yn ei wneud yn y lleoedd lle rydym yn gweithio neu'n gwirfoddoli?

Cynlluniwyd gyda grwpiau cymunedol mewn golwg, mae Environet Cymru wedi cynhyrchu canllawiau [Buddsoddi mewn Natur newydd](#) i'n helpu i edrych ar yr effeithiau negyddol y gallem fod yn eu cael yn anfwriadol ar natur ac mae'n egluro'r camau syml ac ymarferol sy'n cael eu hanwybyddu'n aml y gallwn eu cymryd i [Helpu Bywyd Gwylt](#) i Ffynnu. Mae hefyd yn egluro sut y

gallwch ddylanwadu ar eraill a gwneud mwy ar draws eich grŵp neu sefydliad drwy Gynnwys Byd Natur yn eich Polisi Amgylcheddol.

Llais y Goedwig - rhwydwaith y gymuned coetir yng Nghymru

Mae Llais y Goedwig yn rhwydwaith llawr gwlad ac iddi 350 o aelodau a'i nod yw cynrychioli a chefnogi grwpiau coetir cymunedol ac ymarferwyr ar draws Cymru. Mae'n darparu amrywiaeth o adnoddau, cysylltiadau ac astudiaethau achos i gefnogi creu a rheoli coetiroedd cymunedol cynaliadwy ynghyd â Gwasanaeth Ymholiadau lle gellir rhannu pryderon a chael atebion i ymholiadau gan aelodau eraill o'r rhwydwaith.

Localgiving – Rhaglen Datblygu Cymru

Elusen sy'n helpu sefydliadau ar lawr gwlad i godi arian ar-lein, datblygu eu sgiliau digidol, a chysylltu â phobl leol. Ers 2009, maent wedi helpu sefydliadau elusennol i godi dros £13 miliwn ar-lein! Diolch i'r arian hael a chefnogaeth gan Loteri Fawr Cymru, mae Localgiving wedi lansio rhaglen ddwy flynedd gyffrous yng Nghymru.

Bydd elusennau sy'n cymryd rhan yn y rhaglen ddatblygu yn elwa ar amrywiaeth o fuddion, gan gynnwys:

- Aelodaeth 12 mis yn rhad ac am ddim gyda Localgiving (cost arferol £72)
- Cefnogaeth un i un, hyfforddiant a mentora wrth godi arian ar-lein
- Unigolyn cyswllt penodol y gellir cael gafael arno ddydd Llun i ddydd Gwener, 9.30am i 5.30pm, i drafod yr holl faterion sy'n ymwneud â chodi arian ar-lein
- £200 o arian cyfatebol ar gyfer rhoddion a dderbynnir ar-lein
- Cymorth rhodd awtomataidd, ar gyfer elusennau cofrestredig ac anghofrestredig.

Os gallai eich elusen neu grŵp cymuned elwa, nodwch eich diddordeb ar join.localgiving.org/wales, neu i gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â: emma@localgiving.org

NCVO

Mae NCVO yn darparu canllawiau ar gyllid cynaliadwy, astudiaethau achos ac adnodd hunanasesu sefydliadol. Mae ei wefan KnowHowNonProfit hefyd yn darparu adnoddau ar gyfleoedd eraill i gynhyrchu incwm gan gynnwys codi arian mewn ffordd ddigidol, comisiynu diwyllianol, masnachu a siopau a buddsoddiad cymdeithasol.

Lleolwr Egni Adnewyddol

Bwriad y lleolwr egni adnewyddol yw rhoi llun hawdd ei gael o sut y mae egni adnewyddol yn datblygu yn unrhyw ardal yng Nghymru a Lloegr; mae'r lleolwr egni adnewyddol yn dangos faint o drydan a nwy a ddefnyddir mewn ardal benodol sy'n cael ei gynhyrchu o ffynonellau adnewyddol a pha mor dda mae lleoedd yn perfformio o'u cymharu â lleoedd eraill.

Cymorth gydag Egni Adnewyddol

Datblygwyd Cymorth gydag Egni Adnewyddol Cymuned Cymru er mwyn helpu grwpiau cymunedol i ddatblygu prosiectau egni adnewyddol. Mae wedi'i gynllunio i fod yn hygyrch i bobl sy'n ymwneud â'r dechnoleg, datblygu'r prosiect, a materion ariannol a chyfreithiol, waeth beth fo lefel eu dealltwriaeth.

Cymru Effeithlon

Cymru Effeithlon yw pwynt mynediad unigol Llywodraeth Cymru sy'n rhoi gwybodaeth am ystod o bynciau ar effeithlonrwydd adnoddau i grwpiau cymunedol, elusennau, cartrefi, busnesau neu gyrrff cyhoeddus. Mae llinell gymorth ddwyieithog yn rhoi gwybodaeth benodol am arbed ynni a dŵr, a lleihau gwastraff neu ei waredu'n fwy effeithlon. Codir tâl ar y gyfradd leol am alwadau, hyd yn oed o ffôn symudol a gallwch ofyn am i rywun eich ffonio nôl, ac fe wneir hynny cyn pen 2 ddiwrnod gwaith. Mae'r llinell gymorth 0300 123 2020 ar agor rhwng 9am a 5pm.

Offer Hunanasesu Effeithlonrwydd Adnoddau

Gallai eich busnes neu sefydliad leihau gorbenion drwy ddefnyddio llai o ynni a dŵr, defnyddio llai o ddeunyddiau crai, a lleihau gwastraff gyda'r Offeryn Hunanasesu Effeithlonrwydd Adnoddau newydd. Mae gwasanaeth Cymru Effeithlon Llywodraeth Cymru yn rhad ac am ddim ac yn hawdd cael mynediad iddo. Gall unrhyw fusnesau yng Nghymru wneud cais a chael eu paru â Rheolwr Cleient arbenigol o WRAP Cymru neu'r Ymddiriedolaeth Garbon. Os hoffech ragor o wybodaeth, cysylltwch â: WRAP Cymru – 02920 100100 a Cymru Effeithlon – 0300 123 2020

Cymorth i Ddod o Hyd i Bartneriaid Ewropeaidd ar gyfer Prosiectau a Chydweithredu

Mae Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru yn aelod o'r rhwydwaith Ewropeaidd o Sefydliadau'r Gymdeithas Ddinesig Cenedlaethol, ac yn aelod o rwydweithiau cyrff anllywodraethol cenedlaethol o'r UE, Norwy a Thwrci, sydd wedi creu e-gronfa ddata partneriaid anllywodraethol sy'n cynorthwyo cyrff anllywodraethol i ddod o hyd i bartneriaid ledled Ewrop, naill ai ar gyfer partneriaethau prosiect neu gydwethrediad cenedlaethol cyffredinol.

Pencampwyr Cymunedol Tesco

Mae gan Tesco dros 500 o bencampwyr, yn bennaf yn ei siopau mwyaf, sy'n gallu cynorthwyo elusennau, grwpiau a sefydliadau lleol nad ydynt yn gwneud elw i gynnal amryw weithgareddau elusennol a gweithgareddau codi arian yn y siop neu yn eu cymuned leol.

Third sector European Team (3-SET)

Mae gwasanaeth 3-SET Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (WCVA) yn cael ei ariannu'n rhannol gan y Cronfeydd Strwythurol a Buddsoddi Ewropeaidd er mwyn cefnogi sefydliadau'r trydydd sector sy'n ceisio cael at nawdd gan Ewrop trwy ddarparu gwybodaeth, cyngor, adnoddau a hyfforddiant.

Trefi Taclus

Mae Trefi Taclus yn fenter gymunedol sy'n cael ei hariannu gan Lywodraeth Cymru, a'i bwriad yw cynorthwyo grwpiau cymorth gwirfoddolwyr i fod yn gyfrifol am eu hamgylchfyd lleol. Mae'n cefnogi cymunedau er mwyn gwneud ardaloedd lleol yn fannau gwell, glanach i fyw ynddynt e.e. drwy droi tir gwastraff yn lle sy'n cael ei rannu gan y gymuned; creu a rheoli cynefinoedd peillio cyfoethog, rheoli rhywogaethau goresgynnol, prosiectau tyfu, neu wella mynediad i gyfleusterau lleol drwy adfer llwybrau. Mae swyddog prosiect Cadwch Gymru'n Daclus yn gweithio ym mhob awdurdod lleol er mwyn cynorthwyo grwpiau i roi cychwyn arni a gyda meithrin sgiliau a gallu. Mae'r swyddogion hefyd yn helpu prosiectau i gysylltu â'r awdurdod lleol, yn ogystal â'r heddlu ac asiantaethau amgylcheddol.

Cymorth Brys i Bentrefi

Nod yr ymgyrch yw ysbrydoli cymunedau lleol i weithredu, drwy gefnogi prosiectau cymunedol newydd, rhai sy'n ael eu datblygu a rhai sy' bodoli eisoes, a fydd o fudd i drigolion cymunedau gwledig ledled y DU Gellir cael cymorth ar gyfer prosiectau a fyddai'n helpu i ailsefydlu neu ailgyflwyno gwasanaethau ac adfywio'r gymuned. Efallai y gallai hynny fod drwy gyfrwng cadw gwasanaethau fel siopau neu gylchoedd chwarae'n agored mewn pentref neu drwy gychwyn ar fenter newydd a allai greu incwm er budd yr ardal leol.

Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru

Mae Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru yn gweithredu Porth Ariannu'r Trydydd Sector, 'siop un stop' ar gyfer cyngor ar gyllid a chyfleoedd am gyllid. Mae'r porth yn cynnwys GRANTnet, chwiliad ariannu ar-lein sylfaenol am ddim a all helpu i nodi cyfleoedd am gyllid ar gyfer eich gweithgaredd neu brosiect. Ar gyfer sefydliadau treftadaeth ceir rhaglen hefyd o gymorth codi arian arbenigol o'r enw Catalyst Cymru.